

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Izhaja vsako sredo.
Cena: Letno Din 32.—, polletno Din 16.—, četrtletno Din 9.—, inozemstvo Din 64.—, — Poštno-čekovni račun 10.603.

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška cesta 5
Telefon Interurban 113.

Cena inseratom: cela stran Din 2000.—, pol strani Din 1000.—, četrt strani Din 500.—, 1/8 strani Din 250.—, 1/16 str. Din 125.—, Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Ob 10 letnici našega kralja.

V nedeljo, 16. avgusta je preteklo 10 let, odkar je nasledil svojega slavno-junaškega očeta Petra Osvoboditelja njegov sin Aleksander I. kot kralj mile nam domovine Jugoslavije. Kot regent je vršil Aleksander dolžnosti vladarja že od leta 1914. Kralj Peter radi starosti in slabotnega zdravja tudi po ujedinjenju

Srbov, Hrvatov in Slovencev ni mogel sam načelovati srečni dobi, ko smo si obljubili bratstvo ter vedno zvestobo po zaključku svetovne vojne trije jugoslovanski bratje, ampak je prepustil to težavno in odgovornost polno delo svojemu sinu in sedanjemu našemu kralju. Že 1. 12. 1920., na Vidov dan, je pozdravila Slovenija prvič na svojih tleh z ljubeznijo, udanostjo in največjim navdušenjem tedanjega regenta Aleksandra. Kralja samega je globoko ganil prvi pozdrav Slovencev in je po vrnitvi v Beograd poslal Slovincem zahvalo, v kateri pravi med drugim: »Prisrčne in tople manifestacije v Sloveniji so prodrle naravnost v moje srce in bodo ostale tudi neizbrisne v mojem srcu.«

Ko se je naš kralj enkrat uveril na lastne oči, da bi se srce dobrega slovenskega naroda zanj, je obiskoval Slovenijo vsako leto in leta 1923. si je izbral Bled kot svoje poletno bivališče. Dvorna uprava je kupila na Bledu gradiš Suvobor, kjer prebije kraljeva rodbina po možnosti celo poletje in tudi kralj sam, ako mu količkaj dopuščajo vladarski posli. In Slovenija je vesela in ponosna, da lahko tolikokrat sprejme in obdrži v svoji sredini priljubljenega kralja.

Desetletnico vladanja našega kralja smo proslavili Slovenci na slovesen način v cerkvah v nedeljo, dne 16. avgusta, ko smo zahvaljevali ob petju zahvalne pesmi Vsemogočnega, da je združil tri jugoslovanske brate pod žezlom kralja in vladarske hiše Karagjorgjevičev. Slovenska mesta so proslavljala 10 letnico s slovesnimi obhodi, z napovedmi odkritij spomenikov kralju Petru Osvoboditelju in otvoritev raznih dobrodelnih zavodov, ki bodo posvečeni spominu desetletnice vladanja našega kralja. Vsaka župnija, vsako bralno društvo, vsaka organizacija in vsaka vas je slavila pomenljivi jubilej po svojih močeh v prisrčnosti in hvaležni vdanosti.

Vsem premnogobrojnim čestitkam k desetletnemu vladarskemu jubileju našega kralja se pridružuje tudi najstarejši buditelj, učitelj in voditelj štajerskih Slovencev »Slovenski Gospodar« in mu kliče navdušeno: »Živel kralj Aleksander I. in vladaj z božje pomočjo in blagoslovom nad Jugoslavijo po željah tebi udanega naroda!«

—
Rojen je bil kralj Aleksander dne 17. decembra 1888 na Cetinju kot četrti sin tedanjega kneza Petra Karagjorgjeviča in njegove soproge kneginje Ljubice Zorke, hčerke črnogorskega kralja Nikole. Kot mlad deček je šel Aleksander skupno s svojim bratom Djordjem v Petrograd, kjer sta bila oba na dvoru pri poslednjem ruskem carju Nikolaju II. Pod kraljevanjem svojega očeta Petra je postal regent leta 1914.

V NAŠI DRŽAVI.

Obljube glede napadov na jugoslovanske vlake. V Cürihu v Švici je v sredini minulega tedna zborovala konferenca mednarodne zveze za osebni promet, ki je razpravljala o pritožbah Jugoslavije radi napadov na jugoslovanske vlake. Posvetovanj so se udeležile: francoska, nemška, avstrijska, madžarska, čehoslovaška, švicarska in jugoslovanska železniška uprava. Zbrani zastopniki so sklenili ostre ukrepe, da se preprečijo za bodoče taki primeri. Vse železniške uprave so se morale zavezati, da bodo izvajale najstrožje nadzorstvo in skrb za to, da se onemogoči vtihotapljenje peklenskih strojev v vagonih. Po izvedbi teh sklepov bo zopet obnovljen promet direktnih vozov po Jugoslaviji.

Kmetijske razstave z državno podporo. Kmetijsko ministrstvo bo podpiralo prirejanje kmetijskih razstav, in sicer vinogradniških, poljedelskih, sadjarskih in sočivnatih. Najboljši razstavljalci bodo prejeli nagrade. V Dravski banovini bodo te razstave: v Kranju, Krškem, Celju in Murski Soboti. V vseh teh krajih dobe odbori za prireditelje razstave preko banske uprave za vsako razstavo 15.000 Din za nabavo: semenja, orodja, diplom in iz teh 15.000 Din se bodo podeljevale še tudi nagrade.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Najčžje sodelovanje evropskih velešil. Zadnjič smo poročali o zaključku poseta nemškega kanclerja in zunanjega ministra v Rimu. Sedaj raznaša časopisje v svet vest, da še bosta ta mesec posetila Berlin francoski ministrski predsednik Laval in zunanji minister Briand. Temu zadnjemu obisku francoskih državnikov pripisujejo posebno važen pomen. Ob tej priliki bi naj prišlo med štirimi velešilami: Francijo, Nemčijo, Anglijo in Italijo do jamstva, da ne bo nobena od veselih v dobi 10 let podvzela nobenih važnejših korakov ne v zunanji, ne v notranji politiki, ne da bi se prej dogovorila z drugimi velešilami. S tako pogodbo bi bil zasiguran mir v Evropi in v tej dobi bi prišlo do tako tesnega sodelovanja med evropskimi državami, da bi bila za bodočnost izključena vojna nevarnost.

Hooverjev načrt dejstvo. O Hooverjevem odločilnem načrtu plačevanja vojnih odškodnin za eno leto smo že ponovno govorili. Zborovala je zadnje dni v Londonu posebna konferenca strokovnjakov, ki je proučevala načine praktične izvedbe Hooverjevega načrta. Londonska posvetovanja strokovnjakov so zaključena ter podpisana in stopijo takoj v veljavo. Mednarodna banka za plačila je že naprošena za praktično izvršitev Hooverjevega načrta. Istočasno kakor Nemčiji se dovoli za eno leto odlog plačil vojnih odškodnin tudi Bolgariji ter Madžarski. Jugoslavija je predložila v očigled zgorajni londonski konferenci ugovor, v kate-

rem odklanja Hooverjev načrt, dokler ne bo uvedena pri vojni odškodninski banki kreditna pomoč za Jugoslavijo v nadomestilo za izgubo, ki jo je prinesla ameriška odložitev plačevanja vojne odškodnine za dobo enega leta.

Za ozdravljenje nemških financ. Po priporočilu haš omenjene londonske konference Nemcem za ozdravljenje financ ne bo le dovoljeno podaljšanje kratkoročnih kreditov, ampak bodo sestavili bančni strokovnjaki velikopotezni načrt za obnovo nemških financ, za kar bo potrebno veliko mednarodno posojilo v znesku 40 milijard Din.

Istočasno kakor Nemčija je zašla tudi Madžarska v finančne težkoče, ki se nočejo poleči. Madžarski narod odklanja v bojzani pred državnim bankrotom papirnati denar in sprejema v plačilo le kovanega. Ljudje so zbegani in kupujejo na debelo: obleko, živila in druge življenjske potrebščine iz strahu, da bi ne nastalo tako pomanjkanje, kakor ga je bilo občutiti v Nemčiji, ko je izbruhnila finančna kriza. Madžarska stoji na robu propada, ako ne dobi v najkrajšem času velikega inozemskega posojila, za katerega se že pogaja dalje časa.

Nova prijateljska pogodba med Madžarsko in Avstrijo stopi 27. t. m. v veljavo.

Iz španske republike. Španska vlada namerava izpeljati agrarno reformo potom posebne odredbe, ker ne more čakati tako dolgo, da bi sprejela ustavodajna skupščina po bogznaj kako dolgovoznem prerokanju zakon o agrarni reformi. Vzrok za povspešen postopek vlade je iskati v tem, ker žene olajšanje agrarne reforme revnejše kmečke sloje v revolucijo; na drugi strani pa se bojijo veleposestniki, da jih ne bi ustovotvorna skupščina preveč ostrigla, zapuščajo svojo posest in to lahko dovede do gospodarskega poloma. Po vladnem načrtu bi naj imela agrarna reforma moč za nazaj, in sicer od 14. aprila t. l. Višek zasebne lastnine bi znašal 400 ha za pašnike, 300 ha za njive, 200 ha za plantaže v industrijske svrhe in 100 ha za vinograde.

Iz Indije pred londonsko konferenco. Že ponovno smo poročali, da bo glavni zastopnik koristi Indije na letošnjih posvetovanjih v Londonu, znani voditelj indijskih nacionalistov Gandhi. Gandhi se pa pred odhodom na Angleško nekaj kuja in izjavlja, da mu vest ne dopušča, da bi se podal v London, predno se ne spravi z muslimani. Indijski muslimani so namreč sklenili na posebnem kongresu, da se ne bodo udeležili konferenc v Londonu, dokler ne bodo sprejete njih zahteve po avtonomiji že v naprej vsaj načelno.

*

Strašna poplava na Kitajskem.

Kitajci so pretrpeli v zadnjih letih vse mogoče grozote neprestanih državljskih vojn, lakote in bolezni. Vse prestopno trpljenje zadnjih let ni niti senca v primerjavi s strašni poplavi, ki je ob-

iskala neizmerno Kitajsko zadnje dni. Letos se je obetala zelo dobra riževa žetev, katero je popolnoma pokončala poplava kitajskih veletokov. 18 tisoč kvadratnih milj najbolj rodovitnih polj je pod vodo. Valovje je porušilo nad 4 milijone stanovanjskih hiš in 23 milijonov ljudi je primorano v smrt od lakote. Število smrtnih žrtev se ne da oceniti, a je bogznaj kako visoko, ker so izginile neštevilne naselbine pod vodo in je v nevarnosti gotovo 50 milijonov prebivalcev. Poplava zavzema vedno večji obseg, ker še dežuje. Reke so spremenjene v morja, na katerih plavajo človeška trupla, živali, hišno orodje, drevesa itd. Voda je celo naplavila krste iz pokopališč, katerih se poslužujejo begunci za rešilne čolne.

Med begunci so izbruhnile bolezni in predvsem doslej nepoznana kužna bolezen, ki kosi med izstradanim narodom.

Vsi inozemci zapuščajo na vojnih in trgovskih ladjah prizadeta in ogrožena mesta ob veletokih in ob morski obali. Dosedaj je poplavljenih 22 neizmerno razsežnih pokrajin.

Prizadeti kraji so popolnoma odrezani od sveta in je vsaka pomoč izključena. Še taisti, ki so se rešili potopa, bodo umrli od lakote. Vlada v Nankingu zasleduje z vojaškimi letali gibanje vode in izdaja navodila za izpraznitev ogroženih krajev.

Tokratna poplavna nesreča, ki je zadela že itak upostošeno in izstradano Kitajsko, je največja zadnjih 100 let.

*

Radi spora med Vatikanom in Rimom je razneslo časopisje vest, da se bo podal Mussolini sam k papežu. V očigled tej vesti trdijo kardinali, da ne bo šel Mussolini k papežu v avdijenco. Obče pa pričakujejo pričetek novih službenih pogajanj med Vatikanom in Rimom, ker neslužbeno se že vodi dalje časa. Najbolj trd oreh glede sporazuma med Mussolinijem in papežem bo vprašanje vzgoje mladine, ker papež tozadevno ne more popustiti, diktator Mussolini pa noče.

Kaj čaka katoliško Cerkev v Španiji? Za ustavodajno skupščino na Španiskem pripravlja parlamentarna komisija posamezne člene nove ustave. Od te komisije je že sprejet oni člen ustave, ki določa, da bo podvržena Cerkev društvenemu zakonu, redovi se bodo razpustili in njih premoženja bo državna oblast zaplenila.

*

Sv. Avguštin v Halozah. V vročih poletnih dnevih hité meščani v hribe, planine. Hrepené po čistém zraku in lepem razgledu. Mi kmečki ljudje imamo vse poletje soince in zraka dovolj. Vendar pa tudi radi hodimo zlasti na take griče, kjer se v žarnem solncu blišče bele cerkvice. — Cerkvica vrh goré, cerkvica bela, vsak dan pozdravlja te duša vesela. — Tam uživamo lepoto božjega sveta in se čutimo bliže Bogu. Na gori lažje molimo. Tudi naš Gospod je rad hodil molit na goro. Na

gori občutimo božjo pričujočnost in božjo vse-mogočnost. Častilci sv. Avguštin! Cerkev vrh goré, cerkva bela vas vabi letos na tridnevno. Ne samo v nedeljo, že v petek in v soboto, torej 28., 29. in 30. avgusta se bo v njej obhajalo slovesno avguštinsko proščenje. Vsak dan bodo svete maše in pridige. V petek, na god sv. Avguštin pričakujemo naše ljube sosede od vseh strani. Ako le mogoče, pridite v procesijah, da si izprosimo boljše čase! Stiskani smo od vseh strani! Razumevanja ne najdemo nikjer! Pastirji narodov ne vedo pomoči! S tem večjim zaupanjem se obrnimo k Dobremu Pastirju in njegovim svetnikom! On, Vsemogočni, naj se nas usmili. Na priprošnjo sv. Avguštin naj nam skrajša sedanje hude čase. Zato v duhu pokore pohitimo na goro k velikemu spokorniku sv. Avguštinu. Na goro, na goro, na strme vrhé — — —

*

Društvo katechetov lavantiske škofije. Na občnem zboru društva, ki se vrši v pondeljek 24. avgusta 1931, v škofijskem dijaškem semenišču v Mariboru, Koroščeva ulica 12, bosta podana naslednja referata: 1. Realizacija katoliške življenjske misli med mladino. 2. Socialne vzgojne sile in metode krščanstva.

Škofijska zveza društva »Krščanska šola v Mariboru« ima občni zbor 24. avgusta ob 9. uri v škofijskem dijaškem semenišču v Mariboru.

Tabor treznosti bo 23. avgusta na Kumu. Tega tabora se bodo udeležili tudi Hrvati in bosta sodelovali dve godbi iz: Zagreba in Zidanega mosta.

Zveza frontnih bojevnikov je zborovala na Brezjah 15. avgusta in se je zbralo pod vodstvom generala Maistra 6000 fantov in mož, ki so se udeležili svetovne vojne.

V kn. šk. dijaško semenišče v Mariboru so sprejeti: Kovič Aleš iz Zg. Doliča, Greif Ivan iz Št. Janža na Dravskem polju, Lah Ivan iz Sv. Petra pod Sv. gorami, Drenovec Franc iz Rajhenburga, Koprivnik Drago iz Št. Ilja pod Turjakom, Šijanec Alojz iz Št. Jurja ob Ščavnici, Domik Franc iz Marenberga, Berce Jožef iz Središča, Bevc Franc iz Črešnjevca, Cukala Alojz od Sv. Jurja ob Taboru, Čakš Jožef iz Šmarja pri Jelšah, Gorič Julij iz Vranskega, Hental Jožef iz Sv. Vida pri Ptuj, Jaušovec Anton iz Sv. Križa pri Ljutomeru, Stvarnik Zdravko iz Šoštanja, Šmigoc Franc iz Kapele, Vesnjak Jožef od Sv. Marjete na Dravskem polju, Šuler Anton iz Šmartna pri Slovenjgradcu — Sprejemni izpiti za prvošolce se vršijo na državni klasični gimnaziji v Mariboru 2. avgusta ob 8. uri zjutraj. Vsi tukaj navedeni prvošolci so že sprejeti na gimnazijo, kjer jih je dalo vpisati podpisano ravnateljstvo. — Ravnateljstvo dijaškega semenišča v Mariboru.

Hči z motiko nad mater. V Novi vasi pri Mariboru je obiskala 60 letno posestnico Elizabeto Uršič njena hčerka. Med obema ženskama je došlo do prepira, med katerim je obdelala hčerka tako mater z motiko, da so morali staro prepeljati v bolnico.

Tihotapel in financarji so se srečali ob meji pri Sv. Križu nad Mariborom. Šlo je za tihotapljenje 2 kg saharina, 1 kg taboka šnofanca, 200 komadov užigalnih kamenčkov in še za razno

Majdica se lišpa.

Majdica se pripravlja z mamico za izprehod. Obleče čisto opravo in v resnici dražestno izgleda. Med potjo vsi znanci občudujejo njeno novo oblekco. „Saj ni nova, samo s Schichtovim Radionom je oprana“ odgovarja ona vsa ponosna in vsi se z odobravanjem smejejo mali Majdici.

**SCHICHTOV
RADION
PERE SAM
IN VARUJE PERILO
ZAJAMČENO BREZ KLORA**

drugo drobnarijo. Finančna straža je po prekoračenju naše meje zaustavila Otona Rozmana in dva brata Škrlec. Škrlecema se je posrečil pobeg, Rozmana je pa straža zajela. Financarji so oddali na begunca 6 strelcov, so prejeli tudi odgovor s krogli in pri Rozmanu so našli samokres z 10 naboji. Rozman je bil obsojen na 57 tisoč Din globe ali na leto dni zopora.

Požar v mariborski okolici. V nedeljo, 16. t. m. zjutraj je izbruhnil požar na domačiji Franca Kocka na Zrkovski cesti v Pobrežju pri Mariboru. Plameni so objeli gospodarsko in stanovanjsko poslopje in znaša škoda 80.000 Din.

Obračun z nezvestim zaročencem pred sodiščem. Posestniški sin Franc Jančič iz Gačnika pri Jarenini in posestn. hčerka Karolina Šibek iz Jarenine sta si bila dobra. Ko je pa Šibekova zvedela, da gleda njen zaročenec po drugi, ga je pričakala 25. maja t. l., ko se je vračal z drugimi od službe božje. Ker se Jančič na zmenil za klice dekline, naj počaka, je ta stekla za njim, potegnila samokres in ga sprožila na razdaljo treh korakov proti Jančiču. Krogla je šla tik ob levi strani glave. Ko jo je hotel napadeni razorožiti, je sprožila v drugič, a je tokrat samokres odredel. Obtoženka je bila 11. avgusta od senata mariborskega sodišča obsojena na 6 mesecev zopora.

Vlom. V noči od 16. na 17. je bilo vmljeno v trgovino Lorber v Št. Petru pri Mariboru. Plen vlomilcev je znaten.

Pri šolskih sestrah v Melju v Mariboru št. 74 bo vpisovanje otrok za otroški vrtec dne 1. septembra, za šolsko leto 1931-32.

Električni tok ubil 17 letnega fanta. Pod nadzorstvom monterja je pomagal 17 letni Franc Draubacher pri snaženju električnega voda iz Vuhreda na Vuzenico. Po nepredvidnosti se je dotaknil fant žic in napetost 3000 voltov je nepredvidnega takoj ubila.

Z vojaškim bodalom. Posestnik Anton Bolšnik iz Spodnjega Prebukovja pri Slov. Bistrici in njegov svak Simon Erker sta se sprla in stepla. Erker je zagrabil ker se je vse vršilo v njegovi hiši, staro vojaško bodalo in zadjal z njim Bolšniku nevaren zabodljaj v trebuh. Teško ranjenega so prepeljali v mariborsko bolnico, kjer je umrl.

Neznanega utopljenca je naplavila Mura v Ižakovcih. Utopljenec je star 25 do 30 let, kostanjevih las in visok 170 cm.

Vbodljaj s trnom povzročil smrt. Na trnu se je zbedla 53 letna Alojzija Marič iz Murske Sobote. Malenkostna rana je povzročila zastrupljenje krvi in je umrla ženica kljub pomoči med hudimi bolečinami.

Vlomilci z vozom. V noči so obiskali vlomilci trgovino Antona Korošča v Maloharni pri Konjicah. Odnegli so iz trgovine veliko manufakturnega blaga, jestvine ter 1000 Din gotovine. Plen so odpeljali drzno na lojterskem vozu v smeri proti Oplotnici, Ločah in Rogoški Slatini. Korošec je oškodovan za več deset tisoč dinarjev.

Vlomilca so izsledili. Dvakrat je že bilo to leto vmljeno v podružno trgovino na Topolšici, ki je last trgovke Ivanke Mravljak iz Šoštanja. Orožništvo je sedaj izsledilo pravega vlomilca v osebi Boštjana Čilenška, ki se je zadrževal v zadnjem času pri raznih kmetih v Št. Florjanu pri Šoštanju. Čilenšek priznava dejanje, ker so našli orožniki pri preiskavi sod, ki je bil poln raznega blaga za moške in ženske obleke, sladkorja in drugega drobiža!

Slamnata streha v plamenih. Vsled isker iz dimnika se je vnela slamnata streha na stanovanjski hiši posestnika Gračnerja v Medlogu pri Celju. Celjski gasilci so ogenj naglo pogasili.

Nogo si je dvakrat zlomila pri hoji navzgor gospa Fanika Petz iz Dobrne pri Celju.

Požar je uničil na praznik, dne 15. t. m. hišo in marof pri Braslovčah.

Nov, moderni vodovod gradijo v Črni pri Prevaljah na Koroškem.

Vlak je povozil na Veliko Gospojnico med postajama Paška vas in Šoštanj neznanega moškega. Teško poškodovanega so prepeljali v celjsko bolnico.

Smrt pod vozom. V Penku pri Šoštanju je našel 10. avgusta smrt pod težko naloženim vozom Anton Babič, posestnik v Braslovčah.

Zavod šolskih sester v Celju sprejema v svoj internat gojenke, ki obiskujejo osnovno, meščansko, trgovsko šolo in gimnazijo. Učenke za osnovno in meščansko šolo morajo biti v zavodu 2. septembra.

Nesreča avtoomnibusa. V soboto, dne 15. t. m. se je vršila v št. Petru pod Svetimi gorami sokolska veselica. Ko so se vračali izletniki zvečer ob 10. uri v celjskem avtoomnibusu, je odpovedala avtomobilu zavora na nevarnem hribu Skopečno blizu Sv. Petra. Avto se je z 20 osebami skotalil v 10 m globok jarek. — Težko poškodovan je bil le en potnik, drugi le lažje.

Kolesar in motociklist sta nevarno trčila skupaj v Stranjah pri Kamniku. Hudo poškodovan je obležal kolesar Ivan Potočnik, trgovski sotrudnik v Kamniku.

V avtomobil ljubljanskega mesarja Javornika se je zaletel v Zagorju ob Savi na ovinku kolesar in rudar Grošelj. Kolesar je prebil z glavo šipo pred sedežem šoferja, si je zlomil roko in so ga težko ranjenega pripeljali v ljubljansko bolnico.

Mlada žrtev Save. V Ponovičah pri Litiji na Kranjskem je utonil pri kopanju v Savi gojenec deškega vzgajališča Viljem Lobod. Tovariš ga je skušal rešiti, a ni šlo.

Puška se je sprožila pri čakanju na srnjaka gospe Zori Lukmanovi iz Ljubljane in jo je krogla smrtno zadela v prsa.

Skočil iz vlaka radi jetičnosti. Beograjski kavarnar Zarija Trpkovič je poslal radi jetičnosti svojega 20 letnega sina Andrejko v zdravilišče Topolšica pri Šoštanju. Ker je bil sin od jetike preveč napaden, je bil oče pozvan, naj si pride po sina, ker bi bilo zdravlje-

nje zaman. Na povratku med vožnjo z brzovlakom med Zagrebom in Beogradom je Trpkovičev sin neznanokam izginil. Oče je v noči med omenjenima postajama spal in sin je najbrž se pogнал iz drvečega vlaka in si končal sam življenje.

Pijanost — jeza in nož. Na Viču pri Ljubljani se je vrnil domov iz krčme Janez Punce in je srečal za svojo hišo brezposelnega čevljarskega pomočnika, sedaj poljskega delavca, 37 letnega Franca Volč. Izbruhnil je med obema prepir, Pance je potegnil nož in prerezal Volči vrat. Enega so prepeljali v bolnico, drugi je romal v zapor.

Rudar se je obesil. V gozdju pri Kočevju so našli otroci obešenega 47 letnega rudarja Ivana Pavliča, ki je postal samomorilec iz obupa. Pavlič je bil odpuščen iz službe kočevskega rudnika, kjer je bil uslužben je 15 let.

Padel v lonec vrele vode. Na Jesenicah na Gorenjskem je padel dve in pol letni sinček delavca Franca Prežlja v lonec kropla in je otrok kmalu za tem umrl na posedicah opeklina.

Velik požar. Dne 15. t. m. je uničil ogenj v vasi Podturn pri Novem mestu posestnici Ivani Goršetovi: hišo, hlev, pod in kaščo. Njenemu sosedu Janezu Pircu sta pogorela hlev in pod.

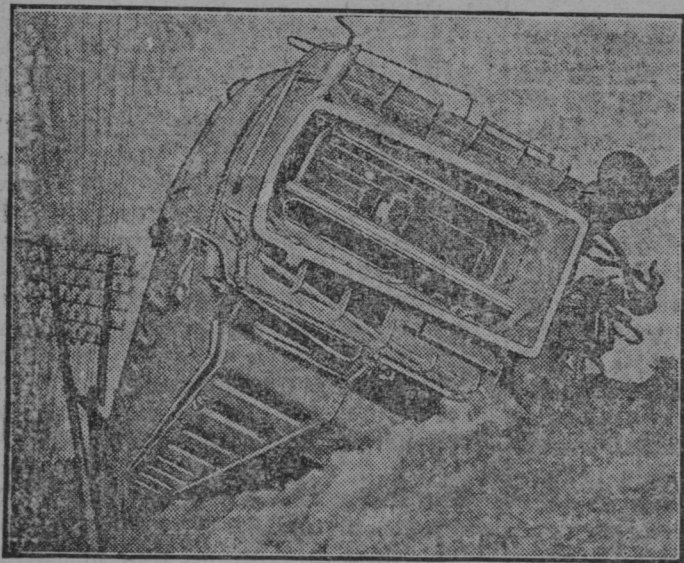
Huda železniška nesreča. Dne 16. t. m. ob 4. uri zjutraj je zadel pri Leobnu brzovlak ob tovornege. Nesreča je zahtevala 12 mrtvih in 10 ranjenih.

A: »Zakaj pa imate okno odprto? Zunaj je štiri stopinje mrzrote.«
B: Res. Zunaj je 4° R, v hiši pa 11° R, in potemtakem imamo 15° R toplote.«

Z veseljem. Mlada, lepa deklica zaliva rože na oknu v pritličju. Pride mimo mlad gospod in se ustavi: »Le po dete, bi li vi ne ravnali z menoj tako ljubo kot z vašimi rožami?«
»Rada«, odvrne deklica in vlije tudi na njegovo glavo ročko vode.

Stara navada. Trgovčeva hči ter kot taka tudi vzgojena, poročila je nekega meščana, ki pa je kmalu po poroki z avtom smrtno ponesrečil. Hči-vdova je brzojavila svojim staršem: »Janko danes ubit, cestna nezgoda. Izguba krita z zavarovalnino.«

V višji dekliški šoli. Učitelj: »Kaj nas uči prilika o modrih in nespametnih devicah.« — Učenka: »Da moramo vsako uro pričakovati ženina.«

Napad na ekspresni vlak Basel—Berlin. Nemški narodni socijalisti so bili prepričani, da se vozi v vlaku nemški kancelar dr. Brüning, a so se varali in je bilo ranjenih 75 oseb. Slika nam kaže zgoraj vsled eksplozije bombe pretrnjene vagone; spodaj na dolžino tri metre raztrgane tračnice.

Zahvala. Nešteto prijateljev se me je spomnilo ob moji petdesetletnici. Nemogoče se mi je vsem zahvaliti pismeno. Bodi vsem izrečena prijateljska zahvala, osobito tovarišem iz mladih dni in izza dobe borbe. — Franjo Žebot.

Dijaška kuhinja v Mariboru je prejela naslednje podpore: Karol Marvrič, šolski upravitelj, Goraja Radgona 50 Din; Matija Zemljič, žpk. 25 Din; dr. Fran Hojnik, odv. 100 Din; Ivan Vogrinec, žpk, Radmirje 50 Din; Polak Fran, žpk, Sv. Janž, 10 Din; Ratej Franc, Prevalje 50 Din; Okrajna hranilnica Slov. Bistrica 500 Din; pekarna Mislej 150 Din; inž. Kukovec Janko 100 Din; Okrajna hranilnica Slovenjgradec 200 Din; Lončarič Jože, župnik Sv. Jedert 50 Din; trgovina Pinter in Lenard 1173 Din; Plemelj Josip, posestnik 144 Din; dr. Franjo Lipold, odvetnik 1020 Din; neimenovani v Ljutomeru 50 Din; Josip Weixl, dekan kot »kruh sv. Antona« 50 Din; Kolarič Ivan, posestnik, Križevci 20 Din; Karl Kreft, na večeru gospodinjstva tečaja 155 Din; M. L., Fram 500 Din; učiteljstvo meščanske šole Mežica 40 Din; dr. Josip Povalej, fin. dir. 200 Din; Celjska posojilnica 1000 Din; Hraniln. Šmarje 100 Din; dr. Kac Viktor, zdravnik 300 Din; Franjo Mastek, trgovec 50 Din. Vsem prijateljem revnega dijaštva iskreno Bog plati!

Dr. Antea Hrovat, ordinarij bolnice križniškega reda, je odsoten od 10.—31. avgusta. V tem času se ne bo sprejemalo operativnih slučajev v bolnico v Ormožu. 1205

Dobra in skrbna mati daje svojim otrokom piti **Račensko Gizela mineralno vodo** ali samo ali pomešano s sadnim sokom. To otroka osveži, daje apetit in pospejuje prebavo.

Zopet došlo novo blago po nepričakovano nizkih cenah. Oglejte si pred nakupom v **Trpinovem Bazarju, Maribor, Vetrinjska 15.** 376

★

Donarejevanje vin v starih časih v Nemčiji.

Vinogradništvo po sedanjih vinorodnih krajih Nemčije je zelo starega izvora. Kamorkoli so prodrli rimski osvoboditelji, so zasadili vojaki tudi trto. Rimski cesar Probus (276—282) je bil poseben prijatelj vinogradov in je z ukazal, naj se zasadi trta od Donavi, srednjem Renu in ob reki Mozel in to seve na za to prikladnih krajih. In stari Nemci, predvsem oni, ki so se pokristjanili, so radi opustili svoj med ter pivo in se oklenili vina. Žalibog so izbrali že tudi stari Rimljani za nasad vinogradov pokrajine, ki nikakor niso bile za to. Predvsem so zagrešili to napako na Bavarskem. Kakovost bavarskega vina je bila tako slaba, da ga je imenoval srednjeveški šaljivec v nasprotju z obče znanim italijanskim vinom »Kristusove solze« — »solze sv. Petra«, opiraje se na sv. evangelij, ki pravi: »Peter se je bridko razjokal.«

Ker je bilo v starih časih neznanostrokovnjaško postopanje z manjvrednimi vini, je pač razumljivo, da je prišlo brezvestnim vinogradnikom zgodaj na misel: kislina, kalna in sploh slaba vina izboljšati na umeten način. Dovoljeno je bilo v srednjem veku dodati vinu: mleko, jajca ali moko. Prepovedan je bil dodatek: žvepla, kislina in zdravju škodljivih primesi.

Napram guljufivim ponarejevalcem vin so postopali z vso strogostjo. Ena najbolj starih odredb proti ponareje-

valcem vin je iz leta 1372 in jo je izdelal škof Gerhard iz Würzburga. Njegova odredba je naperjena proti vsakemu, bodisi, da je duhovnik ali lajik, gospod ali ženska ali hlápec in grozi ponarejevalcem z globo dveh šilingov na vedro ponarejenega vina.

Posluževali so se tudi uničenja ponarejenih vin. Dne 6. januarja 1440 so izbili v Nürnbergu dno iz štirih velikih sodov, ker je bilo vino v njih nedovoljeno zmešano. Slučaji, da bi se pokvarjeno in ponarejeno vino razdelilo med reveže, niso znani, ker je pokvarjeno vino tudi skrajno škodljivo zdravju. Zgodovinsko potrjeno je, da je moral biberaški krčmar leta 1482 na povelje sveta (oblasti) izpiti 6 meric od njega ponarejenega vina in je tudi na posledicah umrl med strašnimi mukami.

Mestni svet v Frankfurtu ob reki Main je bil tako strog, da je pustil od časa do časa pregledati vse mestne kleti od posebnih zaupnikov, da bi ne bilo kje vkleteno ponarejeno vino. Ako so odkrili kje sod spančanega vina, ga je odpeljal konjederec izven mesta in ga spustil po tleh.

Kljub strogim odredbam proti, pa je vedno cvetela umetnost ponarejevanja vin.

*

Velenje. Tukajšnji živinorejski rodovniški odsek kmet. podružnice Velenje se prav marljivo pripravlja na veliko razstavo rodovniške živine dne 6. oktobra ob 10. uri popoldne na sejmišču v Velenju. Odsek se je ustanovil 2. februarja tega leta, izvolil je v odbor same delovne gospodarje in rodovniško komisijo, katera je potem po večdnevem pregledovanju in ocenjevanju sprejela v rodovnik 110 krav, v prvi vrsti izrazito dobrih mlekaric marijadvorske pasme v tem okolišu in iz št. Janža, kjer se je našla deloma najlepša živina. Vsak živinorejec je dobil mlečno kontrolo, kakor se je izkazalo po naših agilnih mlečnih asistentih Glažerju Francu in Breclnu Mihi vodijo vsi točne zapiske namolzenega mleka. Glede tega se opozarjajo vsi člani, da koncem meseca skupno zapišejo množino mleka od vsake krave posebej v za to določeno rubriko, ker se bo na razstavi glasom mlečnih kontrol najbolj ocenjevala živina. Navedeno naj bo tudi s čim se običajno krmi, vožnja, brejost itd. Po zapiskih mlečnih asistentov imamo krave, ki dajejo sijajne množine mleka, do 18 litrov dnevno ob čisto navadni suhi in sveži krmi. Od krav, ki se bodo tekom časa izkazale v vseh ozirih, zlasti pa na mlečnosti najboljše, zavisi v odbiri naša bodočnost. Odsekov odbor posreduje tudi pri nakupu in prodaji plemen istega blaga, zato je v interesu vsakega člana, ki ima kaj dobrega za oddati, da sporoči odseku in ravno tako se naj kupci z zaupanjem obračajo na odsekov odbor, ki bo vedno glasom rodovnika imel na razpolago podatke krav, odnosno njih zaroda namenjenih za prodajo. Poprej ko se bode vrnila razstava, bo rodovniška komisija še enkrat pregledala vso vpisano živino. Katera ne bo odgovarjala, se jo bo kratkomalo črtalo. Zato je še tembolj važno za vse člane odseka, da podvojano ljubeznivo negujejo svojo živino, zlasti pa, ker so za nagrade predvidene lepe

podpore. Želeti je, da se med člani razvije borba za prvenstvo, da že v itak po naravi krasni Šaleški dolini pokažemo svetu še vrste najlepših odbranih živali — po drugih pasemskih okoliših večkrat grajane, za mleko pa skoraj najboljše marijadvorske pasme. Pri žene naj se tudi odboru naprej star zarod od mater vpisanih v rodovnik, ker bode dana možnost odbrano živino prodati, odnosno kupiti.

Poročilo o stanju hmeljskih nasadov od 15. avgusta 1931. Obiranje hmelja je v polnem teku. Potom posebnih lepakov je Hmeljarsko društvo vsem hmeljarjem nujno priporočalo, da naj obirajo le zreli hmelj lepe barve in normalne velikosti. Vse druge kobule pa naj puste na drogih. Vsled tega bo letos najhitreje ostalo 30 do 40% neobranega hmelja, kar nekaj pomeni, ako se pomisli, da se je s hmeljem zasajena ploskev od leta 1929. skrčila skoro za 50%. Obrani hmelj bo najboljše kakovosti. Posamezni nakupovalci so že došli.

Ustanovitev mlekarne v Slovenjgradcu ima v načrtu živinorejska zadruga, ki bo priredila tozadevno posvetovanje v Zadružnem domu v nedeljo dne 23. avgusta ob pol 10. uri popoldne. K posvetovanju in na razgovor so vabljeni vsi posestniki Mislinjske doline, ki se z ozirom na gospodarsko krizo hočejo oprijeti mlekarstva in prodaje mleka! Posvetovanja se bo udeležil tudi mlekarški strokovnjak centralnega mlekarkega društva v Ljubljani, ki bo dal vsa potrebna pojasnila glede organizacije mlekarstva.

Za hribovite viseče lege vzorno gnojnično jamo (gorski tip) s poljubno uravnajočim odtokom gnojnice, toda brez/pipe, oziroma brez litoželezne cevi z zasunkom, ki tako malokdaj zapre gnojnico je napravil podjetni kmetovalec, župan Vrabič, Skorna nad Šoštanjem. Kmetovalcev, ki bodo imeli gnojišča na omenjeni, oziroma švicarski način, se priporoča, da se zglase pri gospodu županu, ki ima tudi velike izkušnje glede ansiliranja, oziroma okisanja krme za živino!

Premovanje živine v Sevnici. Z ozirom na razne okolnosti, smo bili primorani I. selekcijsko premovanje goveje živine v Sevnici, ki je bilo določeno za sredo 26. avgusta t. l. preložiti za teden dni, in sicer na sredo 2. septembra 1931. Vse druge določbe ostanejo v veljavi. Obisk premovanja se obeta od vseh strani, tako da bo ob tej priliki videti in slišati marsikaj zanimivega.

Kriza našega vinogradništva.

(R. Košar, vinogradnik.)

Z nekaterimi točkami zadnjega razglasa pod gornjim imenom, našega, za dobrobit vinogradništva vnetega vinarkega društva za Dravsko banovino od 7. t. m., se žal ne moram strinjati in zato mi naj bo dovoljeno kot staremu vinogradniku in zadružnemu delavcu na tem polju nekaj pripomb, misleč, da bi morda koristile stvari ali dale vsaj povod za razčiščenje nazorov. Ne morem namreč potrditi izjave:

1. da bi bile sicer produktivne zadruge edini pravilni izhod iz sedanje vinske krize, da pa se v zadružništvo ne more staviti skoro nobenih upov, ker jih prispevki iz javnih blaganj dovoljno ne podpirajo, same pa tudi ne morejo plačati Din 1.25 od trsa kot prispevek za potrebni objekt v svrhu zadružne predelave in vnovčenja trsnih proizvodov.

2. Da se z odprodajo svežega grozdja ne more bistveno vplivati na razmere v banovini in da nimamo tudi priprav za transporte tega grozdja.

3. Da bi bila delna in hitro učinkovita odpomoč vinogradnikom v dovoljenju, da si vsak zasebnik v razmerju družinskih članov itd. kupi direktno od vinogradnika trošarine prosto vino ali mošt.

Zasebnik torej direktno od producenta. Dobro! Toda kdo da sod! Mislim, da bo tudi nekaj manjkalo »priprav« kakor za transport svežega grozdja. Pač pa imamo v naši banovini že nad deset dobro opremljenih zadrug s svojo centralo, ki že imajo velike in majhne sode za vsako priliko na razpolago in te »skupine producentov« bi lahko že danes ustregle, ako bi bile primerne organizirane in podučene, vsem zahtevam prvega razvoja omenjenega pod točko 3.

V zadružništvo bi torej morali staviti največje nade. Saj so bile tudi pri ustanavljanju prvih hranilnic in posojilnic velike začetne težkoče. In danes so te podeželske posojilnice z njihovimi centralami vred prva in do sedaj skoraj edina podpora produktivnih kmetov. Ne zavržimo torej z

Prejšnji angleški podkralj Indije 71 letni lord Reading je poročil svoje ženo. S prvo ženo je živel 43 let v zakonu.

družne ideje na tem polju, ampak prosimo banovino in državo za krepko pomoč iz svojih trošarinskih dohodkov na vino, ki znašajo letno nad 1000 milijonov Din. Pred leti je prišla filoksera v gorice, na trs; danes pa gospodarji v kleti. Z državno pomočjo smo se rešili prve, pa smo zašli v drugo. Upam pa, da se bomo s požrtvovalnim delom in s pomočjo države, rešili tudi i druge krize.

Prodaja svežega grozdja pri nas še ni vpeljana. Toda začeti bo treba, ker je sigurno, da bo tudi ona pomagala lajšati vinsko krizo in če tudi bi prodali samo one množine namiznih vrst, ki jih imamo za sedaj že na razpolago.

Po mojem mnenju naj bi tvorile vse tri točke v zvezi med seboj in z državno pomočjo — podlago za izhod iz naše vinske krize, ne glede na druge nič manj važne ukrepe, kakor n. pr. glede znižanja trošarine itd.

*

Rešimo našo živinorejco!

Piše kmet iz Sv. Jurja ob juž. žel.

Mi kmetje smo hvaležni »Slov. Gospodarju«, ki se je v 32. številki tega letnika tako odločno zavzel za interese nas kmetov, ko je zahteval ureditev cen živini. S tem je »Slov. Gospodar« zopet dokazal, da je še vedno to, kar je zmiraj bil: prijatelj slovenskega kmeta. Kadar je treba, da se pokaže velika krivica, ki se dela kmetu, takoj »Slov. Gospodar« dvigne svoj glas.

Pri živini pa se nam kmetom dela res krvava krivica. Če ženem vole ali kravo ali sploh kako živinče na sejem in se mi ponuja tako sramotno nizka cena, ne vem, ali naj bi se sramoval ali jezil. Človek bi se skoraj razjokal od sramu in jeze. Ko prebiram »Slov. Gospodarja«, pazno zasledujem cene, ki jih prinaša o živini. Upam in upam, da se bodo dvignile, pa padajo od dneva do dneva. Kam pridemo, je v zadnji številki našega lista vprašal kmet od Sv. Marjete na Pesnici, v svojem izvrstnem članku. Kam pridemo, vprašam jaz, in sicer s posebnim ozirom na živinorejco.

Mi Slovenci smo predvsem živinorejci. Radi naših zemljiških in podnebnih prilik smo prisiljeni, da se predvsem pečamo z živinorejco, ki je naša glavna kmetijsko-gospodarska ponoga. Zadnja leta smo v tej panogi res napredovali. Izboljšali smo si pasmo in obračali večjo skrb travništvu. Zredili smo veliko število klavne živine in tudi plemenske živine. Sedaj pa je vprašanje, kam s to živino? Strokovnjaki so nas učili in bodrili, naj povzdignemo živinorejco ki nas bo gospodarsko rešila. Dvignili smo živinorejco, gospodarsko pa pri tem propadamo.

To je tisto veliko nesoglasje, ki se človeku zdi skoro neverjetno: živine dovolj — gospodarstvo pa dol! Tukaj mora država poseči vmes. Pošiljala nam je strokovnjake, ki so nas kritizirali, da nismo razumni živinorejci. Poslušali smo jih ter po njihovih navodilih in nasvetih ravnali. Zdaj smo razumni živinorejci, toda naši žepi so prazni in dolgovi nam lezejo na glavo.

kakor uši beraču. Ako se ne bo v kratkem času kaj izdatnega in krepkega storilo, nas bodo uši, to se pravi, dolgovi uničili.

Čital sem v časnikih, da je glavni odbor Kmetijske družbe v Ljubljani v svoji seji 10. julija razpravljal o težkem položaju kmeta ter o tem poslal g. banu posebno vlogo. V tej vlogi se navaja, kako nizke so cene živini, žitu in vinu, ako se vse to kupuje pri kmetu, kako visoke pa so cene mesu pri mesarjih, kruhu pri pekih in vinu po gostilnah. V vlogi se izjavlja: »Jasno je, da je treba v najkrajšem času kmetu pomagati, da ne bo prepozno.« Kot od pomoček navaja glavni odbor Kmetijske družbe, da se strogo izvaja zakon o urejevanju in maksimiranju cen, da se odpravi oderušvo. Kar se tiče živine, se priporoča, naj se dovoli nadrobna prodaja mesa kmetovalcem, oziroma njih zadrugam na stojnicah poljubno v mestih in trgih in industrijskih središčih tudi po obrtno izvežbah osebah.

Jaz pa mislim, da to ne zadostuje ter da s tem širšim krogom kmetov ne bo pomagano. Kar nas more rešiti, je ureditev in določitev cen živini na način, kakor smo čitali v »Slov. Gospodarju«. Pod gotovo mero cene ne bi smeje pasti in živina se ne bi smela prodajati. Država je uredila cene pšenici. To ceno morajo kmetje dobiti. Naj se slično postopa tudi pri živini. Ta zahteva je tembolj pereča, ker je letos bilo malo krme. Cena krmi je visoka in bo postala nedosegljivo visoka. Cene živine pa so nizke in dnevno padajoče. Tako mora živinorejec propasti. Rešimo torej našo živinorejco!

*

Cene in sejska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v petek, dne 14. avgusta so pripeljali špeharji 27 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 13 do 14, slanina 13 do 16. Kmetje so pripeljali 4 voze sena po 85 do 90, 3 voze otave 75 do 80, 4 voze slame po 55 do 60, 7 voz kumaric in zelja 0.50 do 1.50, zelje (glava) 1 do 3 Din. Pšenica 2 Din, rž 1.50, ječmen 1.50, oves 1 do 1.25, kuzuza 1.50, fižol 2 do 2.50, luščeni grah 10 do 12. Kokoš 30 do 40 Din, piščanci 18 do 55, raca 15 do 25, gos 35 do 45, puran 50 do 65. Buče (komad) 1 do 2, gobe 1 do 2, borovnice 1.50 do 2, maline 3.50 do 4, grozdje 8 do 12, hruške 3 do 5, jabolka 4 do 5, breskve 1.50 do 2. Mleko 2 do 3, smetana 12 do 14, sirovo maslo 28 do 36. Jajca 0.75 do 1, med 12 do 20.

Mariborsko sejsko poročilo. Prignanih je bilo 20 konjev, 15 bikov, 264 volov, 322 krav in 27 telet. Skupaj 648 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu so bile sledeče: debeli voli, 1 kg žive teže od 5 do 6, poldebili voli 3.75—4, plemenski voli 350 do 5, biki za klanje 3—4, klavne krave debele

Pri astmi in boleznih srca, prsi in pljuč, rahlitsu in škrofulozi, povečanju ščitne žleze in postanku golše je uravnava delovanja črevesja z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice velike važnosti. Kliniki svetovnega slovesa so opažali pri ječčnihih, da v začetku bolezni porajajoče se zapreke ponehavajo s pomočjo »Franz Josefove« voče, ne da bi se pojavile driske, ki se jih vsak bolnik boji. — »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

3.50—5, plemenske krave 2.75—3.50, krave za klobasarje 2—2.75, molzne krave 3—3.50, breje krave 3—3.75, mlada živina 4.50—8, teleta 6—7, Din. Prodanih je bilo 422 komadov, od teh za izvoz v Avstrijo 51 komadov, za Italijo 55 komadov.

Mariborsko sejsko poročilo. Na svinjski sejem je bilo pripeljanih: 213 svinj; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari, komad 50 do 70 Din, 7 do 9 tednov stari 90 do 130 Din, 3 do 4 mesece stari 150 do 200 Din, 5 do 7 mesecev stari 300 do 400 Din, 8 do 10 mesecev stari 420 do 500 Din. 1 leto stari 560 do 750 Din, 1 kg žive teže 6 do 8 Din, 1 kg mrtve teže 9 do 10 Din. Prodanih je bilo 120 svinj.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg 14—16, volovsko meso II. vrste 10 do 12, meso od bikov, krav, telic 6—8, telečje meso I. vrste 18—25, telečje meso II. vrste 8—16, svinjsko meso sveže 12—24 Din.

*

Nekaj o razvoju pisma.

Zgodovina trdi, da je pisala prvo pismo perzijska kraljica Atossa, hčerka Kyra in mati perzijskega kralja Xerxa. Tudi v sv. pismu Starega zakona se že omenjajo pisma.

Najstarejša zgodovina starega Rima je bila napisana na platno. Pisma germanskega severa so bila pisana na ribje spodnje čeljusti. Navada, pisati na voščene tablice, se je ohranila od rimskih časov do prejšnjega stoletja. Pri divjih narodih najdemo še danes pisma iz palic in volov in to predvsem pri zamorcih. V srednjem veku je pisanje pisem napredovalo le neznatno. Branje in pisanje je bilo malo razširjeno in pergament (oslovska koža) je bil drag. Pergament je dobil ime od mesta Pergamos v Mali Aziji, kjer je zbral Eunas II. v drugem stoletju knjižnico in se je poslužil kož od jagnjet, koštrunov in koz, katere je pustil popisati. Pozneje so jemali v Nemčiji telečje kože, na Španskem ter v Italiji pa ovčje kože.

Šele iznajdba cenene papirja iz starih cap je pripomogla pisanju pisem do hitrejšega razvoja in napredovanja.

V starih časih so zalepljali pisma s pečati iz žemlje ali voska. Ko je znani rimski govornik Cicero zagovarjal Flacca, je predložil pismo, ki je bilo zaprto s pečatom iz azijske pečatne zemlje. Kako zelo je bilo v starem veku v običi navadi pečenje, je razvidno iz množine dragocenih pečatnih prstanov. V srednjem veku naletimo na odprta in zaprta pisma. Pri zaprtih pismih je bil pečat iz voska pritrjen na pismo; na odprto pismo pa je bil pečat samo obešen. Zapečateni pisma so še spravili v vreče in te jih zašili.

Šele v sredini 16. stoletja se pojavi pečatni lak. Francoski trgovec se je vrnil iz indijskega potovanja in je napravil doma po kitajskem receptu pečatni lak. Vosek in pečatni lak je pa treba segreti in to je počasno in neprijetno. Posluževali so se za pečenje tudi oblatov, katere so rdeče pobarvali in jih je bilo treba pred uporabo pečenja le omočiti.

Pred iznajdbo kuverte so pismo le skupaj zložili. Ker se je pa pismo med prenosom omazalo, so zavijali pisma na

odlične osebe še v drug papir. Šele v 19. stoletju je začel knjigotržec v angleškem kopalšču Brighton izdelovati kuverte.

V 17. stoletju se je moral podati oni, ki je hotel odposlati pismo v Pariz v ulico sv. Jakoba in plačati osebno potnino. Ime odpošiljatelja so vpisali v posebno knjigo. Fransoski kralj je imel tedaj dve ljubici in jima je hotel skrivaj pisati, da bi ušel nadzorstvu kardinala Mazarina. Ker ni osebno plačal poštnine, mu je vrnila pošta pisma. Kralj se je pritožil v ostrih izrazih radi pomanjkljivosti pošte in grofica Longueville je prva svetovala, naj se prodajajo onim, ki pisma odpošiljajo oblati kot znamke. Na ta način je bila poštnina plačana naprej in odpošiljatelj se je moral samo potruditi na pošto, kjer je moral navesti svoje ime. Kmalu za oblato je sledila iznajdba prave pisemske znamke ter pisemskih nabiralnikov. Nedovoljena ljubezen francoskega kralja je znatno povpešila razvoj poštne razmer.

*

Prvi dekl. tabor v Prekmurju

Ni imel prednikov, pa je bil tako veličasten, kakor malokateri v Sloveniji. Dostojen je bil svojega visokega cilja: proslave efskega jubileja. Osnova njegova je bila religiozna, to med drugim posvedočuje 3000 svetih obhajil, ki se jih je v nedeljo in prejšnji dan, na Marijin praznik, prejelo v Črenšovcih. Na nedeljski tabor so prispele v tisočih mladenke iz celega Prekmurja, ni je bilo katoliške župnije v Slovenski Krajini, ki bi ne bila poslala v Črenšovce večjega ali manjšega števila mladenk. Prišle so tudi zastopnice krščanskih dekliskih organizacij iz Ljutomera, Sv. Križa in Veržeja, kojih prihod je zbudil med prekmurskimi tovarišicami veliko radost kot dokaz vzajemnosti med krščanskimi društvi to- in onstran Mure. —

Program slavja se je začel izvrševati ob 10. uri. Članica Marijine družbe Jerebič Agata je v prisrčnih besedah pozdravila govornika, ki sta dospela iz Maribora.

Ko je preč. g. kanonik Časl stopil na prižnico, je bila črenšovska cerkev, ki je največja v Prekmurju ter more sprejeti gotovo nad 5000 ljudi, nabito polna; veliko ljudi je moralo ostati zunaj. Škofijski voditelj Marijinih družb je z navdušenimi besedami proslavljal Marijo kot vzornico in zaščitnico mladine. Slovesno sveto mašo je daroval g. Jerič, dekan iz Dolnje Lendave. Med cerkvenim opravilom je padal blagodejni dež, katerega so ljudje z veseljem pozdravili radi velike suše, ki je zavladala v Prekmurju. Posebno zadovoljstvo je bilo opaziti na obrazih mladenk, kojih shod je prinesel dolgo in težko zaželjeni dež. Ker je dež padal naprej, ni bilo izvencerkvenega zborovanja, marveč je predsednik Prosvetne zveze dr. Hohnjec imel v cerkvi nagovor na mladino. Poudaril je veliki pomen Marijinega češčenja za mladinsko vzgojo, ki ne more prospovati brez vzvišenih idealov, kateri so oličeni v Materi božji. Naše kršč. mladinske organizacije so najjačja obrana zoper razširjenje pogubonosnega materializma, ki vodi v versko brezbržnost in v brezboštvo. Sv. Oče, ki s tako vztrajno in junaško vncmo brani pravice in svobodo katoliških prosvetnih in vzgojnih društev, nam daje svetel zgled in krepko pobudo za požrtvovalno delo na polju krščanske prosvete. Prosveta, ki jo mi širimo zlasti med mladino, je narodna, slovenska, prošinjena z duhom jugoslovanskega bratstva. Popoldne je bil sestanek deklet v obširnem Domu, kjer je bilo veliko število mladenk gostoljubno pogostenih. Dr. Hohnjec se je zahvalil vsem krajevnim činiteljem, ki so pripomogli k temu, da je bil prvi dekliski tabor v Prekmurju tako sijajen. Nato naglašuje skladnost med delom naših prosvetnih organizacij in Katoliško akcijo, ki jo Sv. Oče tako nujno priporoča. Pojasnjuje mladenkam, kako je vsaki izmed njih mogoče delovati v smislu ciljev Katoliške akcije. Mladenka Plej Marička iz Črenšovcev se s krepkimi besedami zahvali vsem udeleženkam na hodu, zlasti govornikom. Voditelj prekmurskih Slovencev g. Klekl, ki se je največ trudil za sijajen potek dekliskega tabora, je pozdravil udeležence in prireditelje ter nato prebral brzozjavne pozdrave, ki so prispeli od raznih strani, med njimi tudi od Marijine družbe v Ljubljani. — Urednik »No-

vin« g. Kolenc govori v poljudnih besedah o nedostatkih, ki so danes razširjeni med ljudstvom, osobito med mladino, proti katerim je edino zdravilno sredstvo životvorno krščanstvo. Zaključek dekliskega tabora je bila Marijanska procesija, ki se je je udeležilo več tisoč ljudi in ki je napravila nadvse veličasten vtis. V nedeljo so naše vrle prekmurske mladenke pokazale v Črenšovcih, kakšnega duha so in kakšnega srca.

*

DEKLETA V POSAVJU

Čim bolj se bliža čas dekliskega shoda v Rajhenburgu v nedeljo, 30. avgusta, tem večje je zanimanje deklet v Posavju za ta njihov shod. Vseповsodi se vršijo priprave, da bo udeležba tem večja in shod tem veličastnejši. Gre za proslavo Marijinega jubileja, gre za mladinsko vzgojo, ožarjeno in oživljeno z našimi krščanskimi idealii Ob 10. je cerkveni gover preč. kanonika ČASLA, škofijskega voditelja Marijinih družb. Na zborovanju zunaj cerkve po sv. maši bo govoril dr. HOHNJEC. Dekleta skrbite, da bo udeležba najobilnejša! Dobrodošle tudi sestre iz sosedne Kranjske!

*

Tabori naših fantov.

Št. Peter pri Mariboru. Fantje šentpeterski se pridno pripravljajo za tabor, ki se vrši v nedeljo, dne 30. avgusta. Pa menda tudi fantje iz drugih župnij ne zaostajajo za njimi. Spored fantovskega tabora je naslednji: ob 8. uri zjutraj odhod iz Maribora k Sv. Petru, zbirališče pri šolskih sestrah v Melju. Šentpeterčani gredo z godbo naproti do meje župnije. Nato odhod na Gorco, kjer bo ob pol 10. pridigoval č. g. prof. Živortnik. Nato slovesna služba božja. Med mašo bo prepeval moški pevski zbor od Št. Janža na Dravskem polju. Takoj po službi božji odhod na zborovalni prostor pred župno cerkev. Na zborovanju govorijo: Jerebič Fr., podravnatelj Zadržne gospodarske banke, dr. Jeraj in Geratič in zastopniki posameznih župnij. Popoldne ob dveh so večernice, nato pa športne tekme. Zmagovalci prejmejo lepa darila. Pri celi slovesnosti sodeluje tudi priznana šentpeterska banda pod vodstvom kapelnika Neuvirta. Torej fantje Slovenskih goric, Dravskega polja in iz Podravske doline na veselo svidenje v nedeljo, dne 30. avgusta.

Fr. Ks. Meško:

Njiva.

I.

Kdaj ga je zmotil satan, da si je zaželel tisto njivo?

Resnično, Matija Petek sam ne bi mogel povedati, kdaj. Niti tedaj ne, ko ga je že minila pijanost pohlepa, ko je mislil na njivo že hladno, z nevoljo, in jo je ogledoval že z mrkim, sovražnim očesom. Saj se je tedaj v trenutkih, ko mu je vest govorila posebno glasno in neusmiljeno, sam vprašal zavzet in potr: »Kdaj in kako me je vendar satan tako zmotil?»

Morda, kadar je gledal, kako jo Pintarič orje? Vsako leto je oral Korenu Pintarič, velik, močen kmet, poštenjak, da v devetih vaseh ne takega. Nekoliko sklonjen je enakomerno, nekako težko, kakor bi se mu zemlja nog oprijemala in bi jih v se vlekla, stopal za oralom. Trdno je oklepil z močnima rokama nalahko zaviti, od mnogege krepkega prijemanja obdrgnjeni, svetli plužnici. Z odločno roko in samozavestno je krmaril plug, ga potiskal v zemljo, da se je svetlo železo zarezavalo v celino kakor ostro brušen nož v hleb kruha. Ranjalo je brez usmiljenja

in globoko. Mogočne brazde so se valile od njega, kakor bi padale mrtve na stran. Lep prizor je bil ta resni, močni orač. Matija ga je gledal vsakikrat z zanimanjem in veseljem.

Morda ga je zmotil satan tedaj.

Ali takrat, ko se je pravkar zorana, nekoliko vlažna njiva kadila, kakor bi pod brazdami, pod temnimi grudami tlel neviden ogenj? Ko je iz nje puhtelo kakor lahki, prozorni oblaki kadila. Ko je ves zrak dehtel po topli, mehki vlagi — ali takrat?

Res, spominja se, da mu je tedaj včasih bilo, kakor bi ga iz kadečih se razorov in ogonov klicalo: »Pridi! Nasej me, da rodim, rodim!»

Ali takrat, ko je šel Koren za oračem in je z močno roko mogočno vihtel motiko ter tolkel največje grude, da se je potem laže vlačilo? Ali ko je s slamnato sejačo čez njivo korakal, s polnim prgiščem zajemal in enakomerno, z roko na široko zamahovaje sejal, sejal? Morda mu je ob tem mamljivem pogledu zasejal satan v srce prvo poželjivo misel: »Hej, ko bi stopal jaz takole po ti lepi solčni in sočni njivi! In bi tako iz sejače zajemal in v puhtečo zemljo trosil in sejal, sejal!»

Resnica, tudi tega se spominja, da mu je ob teh mislih roka kdaj kar sama od sebe zamahnila, kakor da že res seje. Zazdelo se mu je tedaj, da se s sejanjem ne bi nikoli utrudil, nikoli se ga naveličal. Sejal

Prav je imel.

Konj in osel sta se pričkala, kdo izmed njiju je imenitnejša žival. Konj je seveda trdil, da je on in da je po celem svetu zelo priljubljena žival. Pa mu je osel odgovoril: »Tvoj ponos je uprav smešen. Prej ali slej bo avtomobil konja popolnoma izpodrinil — oslov bo pa vedno zadosti na svetu.»

Srečna ura. Sodnik: »Kako se pišete?« — Obtoženec: »Ivan Vojška!« — Sodnik: »Koliko ste stari?« — Obtoženec: »Trideset let!« Sodnik: »O blagor mi! Zdaj vidim tridesetletno vojsko na svoji oči!«

Dobro zasolil. V čakalnici na kolodvoru

MLADENIŠKI TABOR pri Sv. Treh Kraljih v Slov. gor. se vrši prihodnjo nedeljo 23. avgusta po sledečem vzporedju: Do pol 10. ure pridejo mladeniči v procesijah in skupinah do župnijske cerkve Sv. Benedikta, odkoder grede v veliki procesiji k romarski cerkvi Sv. Treh Kraljev. Ob 10. uri pridiguje č. g. Marko Krajnc, po sv. maši se vrši na prostoru pri cerkvi ali v dvorani veliko mladeniško zborovanje z govori č. g. Marka Krajnc, Mirka Geratiča in mladeničev. Ob pol 3. uri slovesne večernice, nato športne tekme in obhodi. Tabor se vrši ob vsakem vremenu. Mladeniči Marijinih družb, fantovskih odsekov in drugi dobri mladeniči, pridite polnoštevilno! Tabor bo posvečen proslavi 1500 letnice efeškega cerkvenega zbora in desetletnice vladanja našega kralja Aleksandra. Na veselo svidenje mladeniči iz lenarške dekanije in sosesčini!

Ne pozabite na fantovski tabor pri Sv. Juriju ob Čavnicah dne 23. avgusta! Govori en govornik iz Ljubljane in eden iz Maribora. S taborom je združena popoldanska lahkoatletska in športna prireditelja.

Obiščite v obilnem številu tabor Katoliške akcije za može in fante iz dekanij: Videm in Leskovec, ki se bo vršil v nedeljo, 23. avgusta na Trški gori nad Krškem.

*

Krščanska ženska zveza v Mariboru priredi dne 13. septembra romarski izlet v Ruše. Prijave se sprejemajo do 2. septembra.

Št. Peter pri Mariboru. V četrtek, dne 20. t. m. ob 7. uri zvečer se vrši skupna seja odbora prosvetnega društva »Skala« in odbora fantovskega krožka in sicer v posojilniških prostorih.

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Prosvetno društvo priredi v nedeljo, 23. avgusta ob 15. uri zelo lepo ljudsko igro v štirih dejanjih »Prisega o polnoči«.

*

Raj v današnjih dneh.

Angleški dominijon (le pod nadvlado Anglije), južna Afrika, je ena od onih redkih pokrajin na tem povojnem svetu, ki ne pozna gospodarske krize.

Ta paradiž je danes žalibog zaprt tujcem za naselitev in ga je mogoče opazovati le od daleč.

Južna Afrika, dasiravno pod angleško nadvlado, poseda vlado kakor čisto samostojna država. Angleški guverner se ne zanima za notranje zadeve dežele, te prepusti parlamentu. V povdarek angleške nadoblasti prireja guverner po parkrat na leto s posebnimi slovesnostmi parade angleškega vojaštva. Kakor po drugod nista v južni Afriki vlada in parlament v istem mestu. Zastopniki naroda zborujejo v Kapstadt, sedež vlade pa je Pretoria, ki je oddaljena 8 km od Johannesburga.

Komu bi presedal trušč evropskih in ameriških mest, za tega bi bila južna Afrika pravi raj. Z vso skrbjo gledajo tamkaj, da je prizanešeno živcem prebivalstva. Vsi kontrolni aparati za plin, vodo in elektriko so nameščeni pri vratih na vrt. Ob nedeljah in praznikih vlada po mestih občudovanja vreden mir. Predpoldne obiščejo ljudje cerkve, popoldne pa prebijejo doma v družini ali kje na izletu.

Poleg nedelje je tudi sredi nekake vrste praznik. Točno ob eni uri popoldne zaprejo urade, delavnice in trgovine. Pač pa so oprte trgovine ob petkih do 9. ure zvečer, da imajo delavci priliko za nakup, ker druge dni zapirajo trgovine ob 6. uri zvečer in delavec je pa na delu do petih. Četrtek je v južni Afriki posvečen vojaški vzgoji. Ker ne poznajo splošne vojaške obveznosti, se pripravljajo ter vežba mladina v obrambi domovine ob četrkih. Poldrugo leto dela mladenič vojaške pohode, na katerih ga poučujejo razni oficirji in strokovnjaki.

Južna Afrika se veseli občega blagostanja. Socijalna zakonodaja dovoljuje brezposelnim dovoljeno podporo. Vsaka belokožna rodbina poseda svoj avtomobil, vsak črnc pa kolo. Veleindustrije ni nikjer. Industrijske izdelke uvažajo iz Evrope in Amerike. Izvažajo le tobak, poljedelske pridelke in

predvsem sadje. Pokrajina prideluje 160 sadnih vrst. Sadje je izredno ceno in stane velik zaboj banan komaj eno marko. Izvozne trdke so v južni Afriki neznane. Farmarji vozijo svoje pridelke v svojih tovornih avtomobilih naravnost v pristanišča, odkoder romajo po morju v London. Prodajno ceno zvečer farmer šele tedaj, ko je bila njegova roba prodana na londonskem trgu.

Davke plačujejo v južni Afriki le tisti, ki ima letnih 100.000 dohodkov.

*

Vprašanja in odgovori.

L. H. v D.

Sem 18 let star, ali že lahko dobim državno službo?

Odgovor:

Kot dnevničar že, sicer ne, posebno take ne, ki si jo vi želite.

H. D. v O.

Kolika je vrednost srebra brez zgodovinske vrednosti — torej na kg?

Odgovor:

Pišite na naslov Drago Tratnik, zlatar, Maribor, Orožnova ulica. On kupuje.

F. K. v Lj.

Ali se bodo škofovi gozdovi tudi razdelili?

Odgovor:

Ti gozdovi niso zasebna last kakor so ostala veleposestva, torej niso škofovi, ampak so za vzdrževanje škofije. Zato se ti gozdovi ne bodo razdelili.

K. A. v Sv. A.

Preko občinske ceste imam napeljana vodo na svojo žago. Zato mora biti na tej cesti most. Ali ga moram jaz vzdrževati?

Odgovor:

Ko se je dovoilo speljati vodo čez občinsko cesto, je gotovo bil napravljen dogovor z občino. Ako ne, tedaj vam lahko občina prepove, če nočete mosta napraviti.

H. L. v Sv. P.

Ali ima oče, ki je dal državi sedem sinov, pa živi v velikem pomanjkanju, pravico do podpore?

se je zbralo nekaj pijancev, ki so čakali na vlak. Pride tudi dijak, hodi po sobi in se ne prestando ogleduje v zrcalu na steni. Nato mu reče eden od pijancev: »To ste pač zelo v samega sebe zaljubljeni, da se tako radi gledate v zrcalu?« Mirno odgovori dijak: »To ravno ne! V zrcalu pogledujem zato, da vsaj včasih vidim pametnega človeka pred seboj!«

Pri organistu. Zdravnik (na vratu obolelemu dečku): Reči, a! Deček molči. Zdravnik: »aaa! Oče (organist): »Gospod, to ni »a«, to je »g!«

Zakonska popustljivost. Zupnik (zakoncema, ki sta se sprla): »Ljuba moja, sporazu-

bi od jutra do večera in ne bi mislil ne na jed, ne na pijačo. Še v noč bi sejal, v pozno, pozno noč.

Mu je li zasejal takrat satan prvo drobno seme v srce? In iz njega je pognala kal grešnega pohlepa in je rasla in rasla, da se je bohotno razrasla v vse mišljenje in hotenje.

Prejšnjo jesen — tudi tega se še dobro spominja — ko je sejal Koren ozimino, že bolan, a je v njegovem srcu že vrtalo in grizlo poželenje po njivi, ga je gledal s srdom v srcu. Ko mu je sledil z očmi, kako je stopal čez njivo sključen, s trudnimi koraki, pokašljujoč, da se je moral zdaj zdaj ustaviti, si oddehniti in nanovo zajeti sape, si je govoril: »Glej ga, jetika mu je že vse moči izpila, izsesala mu že vso kri, smrt ga že za grlo drži, pa še dela in se vleče na njivi! Ah, da ima tako njivo! Jaz pa, ki sem tako zdrav, ki bi jo tako z lahkoto obdeloval, jaz je nimam!«

Glej, ni li bilo tisto drobčkano seme že drevo, ki so v njegovi sencu že počivale vse njegove misli, vse skrite, zavistne, zlo želeče želje? Odkod pač tisto začudenje, ki ga ni pustilo vso zimo, kako da Koren še živi, da ga ni jetika že davno pobrala? »Ali ga drži na svetu samo ta njiva?«

V vseh mislih je bila njiva, njiva.

A kdaj je bila vsejana v srce prva grešna misel, manjša od gorčičnega zrna?

Vedi Bog, kdaj. Matija res pred samim Večnim sodnikom ne bi vedel povedati, kdaj.

Zbudil se je — se mu zdi — nekega jutra kar na lepem s to hudobno mislijo v srcu. Morda ni poškrpil prejšnji večer postelje z žegnano vodo. Pa je prišel ponoči satan in je imel lahko delo. Spečemu, zahrbtno, kakor je že njegova grda navada, mu je vsejal zlo misel v srce.

Ko se je zjutraj zbudil, je nekaj časa še obležal. Zakaj čudno mu je bilo pri srcu, čudno od prečudnih sanj, ki jih je tisto noč sanjal. Ali jih je morda mislil bedé? In jih sedaj le dalje prede? In mu je srce zato tako nemirno?

Vedi Bog, kako je bilo. Ve samo to, da si je na koncu premišljevanja priznal: »Ni mogoče drugače. Ne bo prej miru, da Petrovo njivo dobim.«

A kako? Lahko je spočeta misel, cena stvar je beseda. A povej, kaj boš storil, kako jo boš dobil?

Kaj, če bi stopil k sosеду, rekel mu zlepa in prijateljski: »Sosed in prijatelj Peter, daj, prodaj mi njivo. Glej, tako in tako je z menoj. Moram jo imeti, ne bo prej pokoja. Dam ti zanj, kar zahtevaš.«

Pa ni bil spet satan, ki mu je tedaj ugovarjal? Naravnost zasramoval ga je.

»Imaš pač preveč denarja, he? Ga li nameravaš metati skozi okno, kaj? Pamet, pamet, Matija! Nikar ničesar ne donujaj! Bi bilo tako brez koristi. Saj veš,

Odgovor:

Vloži naj prošnjo na socialen odsek banske uprave v Ljubljani.

B. K. v M. V.

Moj sin je potrjen, pa ima roke pokvarjene. Kaj naj storim, da ga rešim?

Odgovor:

Naj gre k uradnemu zdravniku, ta mu da pričevalo in s tistim naj prosi za nadpregled sedaj takoj ali ko bo poklican.

L. S. v L.

Moj sin, star 25 let, je napravil dolg v gostilni in sedaj ga tožijo, plačam pa naj jaz, njegov oče! Ali sem res dolžen?

Odgovor:

Vi niste dolžni plačati iz svojega za sina, ki je polnoleten. Pač pa lahko sodnija odredi, da se na račun sinove dote, ki je še ni dobil, ali njegovega zaslužka doma mora njegov dolg povrniti. Načelo vsakega mora biti, da je dolg, ki ga je naredil treba tudi plačati!

K. J. v Č.

Doslужil sem vojake, rad bi šel k železnici v službo, kam se naj obrnem?

Odgovor:

Stopite k domačemu postajanačelniku, tam dobite navodila.

M. H. v P.

Imamo skupno mlako. Naš sosed sicer ne brani vode, pač pa brani, da bi mlako čistili. Tako bo voda izginila. Kaj naj napravimo?

Odgovor:

Mlaka je za napajanje v rabi že nad 30 let vsem, sosed ne sme zabraniti, da mlako vzdržujete. Bodite si toliko dobri, pa z lepa celo reč uredite.

J. N. v K.

Moji sosedi iz sreza Maribor so dobili stroške povrnjene, ker so pokončali šmarnico in zasadili žlahtno trto, mi v ljutomerskem bregu pa ne, kako to?

Odgovor:

Gotovo so oni iz mariborskega sreza preje prosili in so preje dobili. Vložite na banovino ponovno prošnjo, ki jo naj potrdi občina in priporoči sreski načelnik.

M. P. v T.

Po mojem posestvu gre pešpot. Sedaj so začeli voziti, kaj naj storim, da to preprečim?

Odgovor:

Objaviti morate, da to prepovedujeta. Napravite ob poti napis: Voziti je po tej stezi prepovedano! Šele potem lahko posameznika pozovete na povrnitev škode.

Št. T. v Str.

Ali sem dolžen plačati bolniške stroške za hčer, staro 31 let, že leta 1926 oddedovano. Poškodovala se je v tovarni.

Odgovor:

Niste dolžni. Pač pa bo v tem slučaju morala plačati njena domača občina. Če pa se je poškodovala v tovarni, je bila vendar zavarovana in mora bolniška blagajna povrniti stroške. Če je pa tovarnar ni zavaroval, ga prijavite na Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani.

F. K. v V.

Ali je Franc Jožefova grenčica zdravilo zoper golšo v vratu?

Odgovor:

Berite inserat, ki je v Slov. Gospodarju večkrat objavljen.

H. R. v G.

Trije imamo pisano, da po sestri, ki se je poročila, dobimo vsak eno tretjino njene dote, če umrje brez otrok. Umrila je. Dota je znašala 20.000 kron. Koliko dobi vsak dinarjev?

Odgovor:

To je stvar računa. 5000 Din imate vsi trije, eden torej 1666 Din 66 para. Ali je oporoka pravilna in veljavna, pa mi ne moremo vedeti.

A. Z. v Š.

Sosed ima pravico voziti po mojem travniku. Ali pa sme to vsak dan delati?

Odgovor:

Sme! Pustite ga in se mu smejte, če hoče vam v tem kljubovati, bo kmalu nehal.

K. J. v M.

Bansko upravo sem prosil za podporo za vzorne hleve, pa nisem nič dobil. Ali se lahko pritožim?

Odgovor:

Pritožiti se ne morete, če dajo, dajo, če ne, pa ne. Bolje je, da ponovite prošnjo in pošljite priporočeno.

J. R. v M.

Sem 19 let star in bi rad šel k vojakom. Ali sem sprejet?

Ne! Najpreje boste vojak, potem, če bo kaj!

J. R. v Z.

Med vojsko mi je žena posestvo prodala. Vsak sva bila polovico lastnika. Ali nisem bil ogoljufan s tem?

Odgovor:

Če ste bili do polovice solastnik, se brez vas ni moglo prepisati na drugega. ako pa sta si svet že preje razdelila, je bil vsak na svojem popolen lastnik. Žena je svoje lastno posestvo lahko prodala. Drugo vprašanje je nečitljivo.

A. B. v H.

Leta 1930 sem izgubil tožbo. Ali se lahko pritožim?

Odgovor:

Ne, je prepozno. Zahtevate lahko obnovitev, pa vas bo silno stalo in najbrže boste zopet izgubili.

A. T. v P.

Čez moje posestvo pelje občinska cesta, ki je 46 let ni nihče uporabljal; zapisana pa je v mapi. Ali lahko občina cesto odpre?

Odgovor:

Lahko: Pa prosite občinski urad, da jo izbriše kot občinsko cesto.

S. J. v L.

Kače silijo v hlev, kaj naj napravim?

Odgovor:

Pobijte jih! Razderite njih ležišča! Držite snago okrog hleva!

J. V. v B.

Kako si izračunam rentni davek?

Odgovor:

Kupite knjižico Kmetske zveze: Kako si sam izračunam rentni davek: za 2 Din jo dobite.

M. B. v P.

Imam sitnosti z zavarovalnico ...

Odgovor:

Vsa pojasnila o zavarovalnici daje g. Franjo Žebot, Maribor, nanj se obrnite!

F. L. v Zg. R.

Posnemalnik sem vzel za tri dni na poizkušnjo, sedaj pa ga razpečevalec ne vzame nazaj.

Odgovor:

Ali ste v roku treh dni razpečevalca obvestili, da ga pozneje niste več uporabljali, ga niste dolžni plačati. Morda je le tako rekel naročbo pa ste podpisali.

da Koren njive ne da. To je pribito. Z zvijačo jo dobiš prej. Zastonj jo dobiš. Samo pamet, pamet!

Priseči sicer ne bi upal in tvegati duše — ako bi jo še imel, a saj je nima, ko pa jo ima satan z devetimi gorečimi verigami na dno pekla priklenjeno, kakor mu je stari pater kapucin pri spovedi zatrjeval — a zdi se mu, da mu ta misel izpočetka ni bila nič prijetna. In da se je je branil.

A satan je bil vztrajen. Ni odnehal.

»Budalo! Kaj se še pomišljaš in se motoviliš od misli do misli, do sklepa pa ne prideš! Pa mu kar obečaj nekaj lepih stotakov zanjo. Misliš, da jo bo dal, he? Sam veš, da si prej dušo izkašlja, ko bi dal ped zemlje.«

»Ali kaj naj storim?«

»Vprašaj! Prisili ga!«

»Kako? To povej!«

»Moder pa si, o Matija! Modrijan vseh modrijanov, prav res. Kako? Reci mu kratko: 'Plačaj, kar si dolžan, ali pa mi daj njivo.'«

»Saj mi ni ničesar dolžan.«

»O ti golobček! Ali ima priče, da ti je vrnil? Ima kaj pisanega?«

»Res, prič nima. Zorko je umrl. A take krivice mu vendar ne smem storiti.«

»Ne bodi šleva. Matija! Pa niiva ni vredna?«

Še se je ustavljal. A satan ga ni pustil. Pestil in obdeloval ga je dan na dan, mu svetoval, ga zasmehoval.

»Bedak in teslo, ki si! Sem na dom bi ti jo prišel ponujati, pa je še ne bi vzel, kaj? 'Morda bi bil greh.' Kaj se hoče s tako mevžo! In misli še, kak mož je!«

Tedaj se je Petek sam razsrdil. Razsrdil nase, razsrdil na zapeljivca, ki ga venomer in brez nehanja bega.

»Pa sem res prava baba, boječa! Ko bi jo res čisto lahko dobil. Saj pisanega Koren nič nima, Zorko je mrtev. Ta edini je vedel, da mi je vrnil. A ta molči, ne bo pričal zoper mene.«

Ko pa je vendar spet okleval, se mu je satan sladkal in laskal kakor zaljubljen fant prevzetnemu dekletu.

»Ali se boš večno za druge ljudi po teh pustih dninah vlekel? Že res: bajto si si postavil, v svojem si. A bajta človeka ne redi. Zemlja, zemlja! In oženil bi se, ako bi bilo kaj polja pri koči, da bi se dalo vsaj za silo živeti. Kdo bo le kaj poskrbel zate, če zbolíš? O, če bi imel ženo, otroke! Marinovo Liziko bi vzel!«

Vročje je postajalo Matiji. Res, za Marinovo Liziko bi že kaj storil. Le če ga bo marala? Šestintrideset let mu že ie. Liziki dvaindvajset. A to ni taka

meti se morata med seboj; drug mora biti proti drugemu popustljiv in srečna bosta v zakonu!« Žena: »Gospod župnik, saj sem jaz popustljiva; toda ker moj mož noče odnehati, pa še jaz nočem odnehati!«

Zasluzek. Sodnik:

»Torej priznate, da ste tega moža osleparili pri kvartanju?« Povejte, kako ste ga!« Toženeč: »Prav! A dobro pazite gospod sodnik, s tem si lahko prisluzite marsikak dinarček!«

Tudi lepa služba. Prišel je Madžar v Karlo-

vih varih na Češkem v kavarno. Sedel je k mizi, pri kateri je sedel neki gospod ter čital časnike. Ko sta nekaj časa tiho sedela, je

R. š. v.

Imam lovsko karto in orožni list in puško. Ali smem iti prosto na lov brez dovoljenja lovskega zakupnika?

Odgovor:

Ne.

J. K. v Sv. D.

Ali se smatra za občinsko pot vsaka, ki jo uporablja več občanov in gre tudi preko drugih občin?

Odgovor:

Občinske poti so kot take v mapi zaznamovane in na občini morajo imeti seznam teh občinskih cest. Ako vaša ni, pa jo uporablja ena četrtnina občanov, zahtevajte, da se napravi za občinsko cesto.

★

Dvoboj žrebcev.

Našim čitateljem so znane španske bikoborbe in v Albaniji običajni dvoboj na življenje in smrt med petelini.

Na velikem otoku Mindanao v Filipinskem otočju je že skoro stoletja do danes v navadi dvoboj med nalašč za krvavo igro odgojenimi žrebci. Mohamedanski knezi, takozvani Dati, ameriškanski in japonski posestniki plantaž na zgoraj omenjenem otoku stavijo kar največje vsote na izid dvoboja med dvema žrebema. Poslužujejo se dveh načinov, da naščujejo eno žival na drugo. Po prvem načinu pripeljejo pred oba za dvoboj določena žrebca kobilu iz hleva enega od bogatašev, iz katerega pa nista bojna žrebca. Komaj se pojavi na za boj določenem prostoru kobilu, že se začne med žrebema borba za posest kobile. Ko sta živali enkrat prežeti od bojaželjnosti, odpeljejo kobilu s pozornišča, a boreča žrebca niti ne opazita, da ne čaka zmagovalca nikaka nagrada. Dvoboj se nadaljuje z udarci s kopiti in z ugrizi v vrat, dokler eden ne omaga, ali tudi popolnoma ne podleže.

Drug način je ta, da drži eden od hujskačev v človeški osebi v roki ogledalo. Ko stopita žrebca na za borbo določeni prostor, pusti igračkati s pomo-

čjo ogledala solnčno svetlobo v obeh enega od žrebcev. Drugi žrebec zapazi izreden blesk o obeh nasprotnika, se čuti izzvanega in preide v napad. Kar nato pa prenese hujskač solnčno svetlobo na oči napadalca in v par sekundah s zagrizeta oba nasprotnika v boj na življenje ter smrt.

Bojni prostor je obdan od vzvišenih tribun (odrov), s katerih si pasejo oči na poteku dvoboja bogataši ter dobivajo ali izgubljajo visoke stave.

★

Raznočrnosti.

400.000 ubojev v dveh okrožjih tekom dveh let. Dopisnik »Tajmsa« iz Pekinga je priobčil v svojem listu neko zanimivo vest. Napram policijskim podatkom je bilo za dve leti izvršeno v okrožjih Ping Kiang in Kig Jang na Kitajskem od razbojnikov 400.000 ubojev.

Neobičajni padobran. Neka gospa iz Bristola je o priliki izleta omahnila s skale, visoke 60 m, ter padla v morje. Ribiči so jo potegnili iz vode. Navzlic visokemu padcu, je ostala gospa živa in zdrava. Za rešitev se ima zahvaliti dejstvu, da se ji je pri padcu obleka razprostrla ter na ta način vršila ulogo padobrana.

Najdeno grobišče iz brenaste dobe. V prostrani madžarski ravnini so odkrili grobišče iz brenaste dobe. Pri razkopavanju so našli na mnogobrojne stvari velike zgodovinske vrednosti. Odkritih je bilo 23 grobov, v kojih so bila trupla, kakor je bil to običaj v tisti dobi: zavita in zvezana. Moški so bili obrnjeni z licem v smeri proti severu in položeni na desno stran, žene pa z licem proti jugu in položene na levo stran. V grobeh so najdene posode iz kamna, biseri iz marmorja, noži iz kamna in druge stvari. Dognalo se je tudi, da so bila trupla pred pokopom namenoma poškodovana. Tako je dognano, da je nekateremu truplu bila

odsekana glava, drugemu roka ali noga, da bi na ta način bilo preprečeno pokojniku priti nazaj.

Sovjeti so prodali vzhodno-kitajsko železnico. Šangajski dopisnik »Njujork Tajmsa« javlja, da so pogajanja med sovjetsko ter nankinško vlado zaključena s sporazumom, glasom katerega odstopajo sovjeti en del vzhodno-kitajske železnice za 400 milijonov zlatih rubljev. Označena svota se ne izplača v gotovini, nego se odbija na račun uvoznih carin na blago, ki se uvaža na Kitajsko.

Grozna suša v Kanadi. Ministrski predsednik Benet je izjavil na seji kanadskega parlamenta, da je sedanja suša zbog svojih nepreglednih posledic največja od vseh nesreč, koje so dosihmal obiskale Kanado. Nekateri pokrajine sploh nimajo nobene žetve. Posevki so popolnoma propadli na površini, ki meri okrog 5 milijonov akrov (okrog 2 milijona hektarjev), a nevarnost je tudi za živino.

Nova šola za odpravljanje debelosti v Newyorcu. Ta šola se po svojem sistemu povsem razlikuje od vseh ostalih zavodov te vrste. Gospe, koje žele, da zopet dobijo lep in vitek stas, ne izvajajo, kakor je bil to doslej običaj, neko vrsto švedske telovadbe, ne igrajo ali skačejo, nego s krtačo v roki čistijo parket, snažijo medene predmete ali hišno opravo. A vse to, razume se, po posebnem taktu in zvokih godbe. Pravijo, da je imenovana šola dala odlične uspehe. Mnoge gospe so hvaležne navedenemu sistemu, da so dobile vitko linijo ter zgubile debelost.

Pokončevanje slonov. Po statistiki izvoza iz ekvatorske francoske Afrike je tekom leta 1930 bilo iz te kolonije izvoženih 50.000 slonovih zob. To predstavlja do 48.000 ubitih slonov samo v tej mali oblasti. Temu številu je treba dodati še izvoz po tihotapstvu, kar znaša okoli 12.000 do 15.000 zobov. Angleške kolonije izvažajo ravno tako velike količine slonove kosti, koje se zaeno s francosko slonovo kostjo prodajajo iz-

vstal Madžar ter ošabno rekel: »Jaz sem Teresij Arpad — podžupan Avaderskega komitata! In kdo ste vi, gospod, gotovo kak profesor, neli?« Nisem! Jaz sem Ferdinand, car bolgarski!« odgovori ta prijazno ter se nalahko prikloni. Madžar je nekaj časa vihal svoje brke, potem pa rekel: »Tako, tako! No, tudi lepa služba!«

Službeno izpričevalo.

Neka gospa je zapisala v službeno izpričevalo svoje dekletice: »Neža Narobe je služila pri meni 11 mesecev. V tem času je bila: »Pridna — pri hišnih vratih. Skrbna — zase. Histrna — v izgovorih. Poštena — kjer je bilo vse zaklenjeno.«

razlika. So že šestdesetletni starci dobili mlade neveste. Še mlajše!

Je že nevarno omahoval.

In to zadnjo pomlad, za vse odločilno! Ni li bil spet satan, ki je ujel in zbral v zraku vse najlepše solnčne žarke in je vse napeljal prav na Korenovo njivo, da se je v njih vsa kar lesketala? Od tam pa jih je napeljal in pletel naravnost gor proti oknu Matijeve bajte. Tako lepo zlato pot je naredil med njivo in Matijevim domom, da bi se še angelci sprehajali po nji s svojimi lilijskimi nogami. Kaj se ne bi Matijeve misli!

Njiva — kako čudežno lepa je bila to zadnjo pomlad! Še nobeno mladoletje se ni zdela Matiji tako mlada in nežna, tako vsa sočna in ljubezni vredna. Oči so se mu v ozimino kar potapljale, kakor se z radostjo potopi v sveži vodi zasenčenega potoka popotnik, ki je po prašni poti, pod neusmiljeno žgocim solncem dolgo dolgo romal. Od kraja do konca so vso premerjale, otipavale, ljubeče, drhteče božale.

Ako bi bil imel Matija nevede pri sebi praprotno seme, da bi vse skrito videl, vse tajne slišal, in ako ne bi bil tako bolno in hlepeče zaverovan v njivo in njeno mlado krasoto, bi videl, kako čepi tam suh škrat in s škilavimi očmi bulji gor vanj, ob oknu slonečega, z očmi in s srcem in z vsemi grešnimi

mislimi po njivi koprnečega. Debele, pohotne ustnice se mu lokavo nasmihajo in reže: »Bratec, lepo mrežo sem ti nastavil. Pri peklju bi prisegel, da se ujameš!«

Tudi v nočeh, ko božje duše pod varstvom božje roke mirno spe, ni bilo miru in pokoja.

Satan je z večšo, zapeljivo-zvito roko napeljal najlepše lunine žarke prav čez njivo, da se je kar blestela od srebra. Najsijajnejšo srebrotkano preprogo je spletel in razgrnil med njivo in Matijevo bajto.

Matijeve misli in želje so se kakor drobnonoge kraljičine po srebrnih čilimih v pravljicah sprehajale po ti mehki, prelepi poti.

»Moja mora biti«, je mrmral ves opijanjen od te lepote, bolan od hrepenenja, da ga je glava bolela.

Vznemirjen je legel.

Ko je sestra Lucija, nekoliko uboga na duhu, ki jima je gospodinjila, že davno spala kakor posekano drevo v gozdu, se je Matija na trdi postelji še nemirno obračal, nevoljno se premetaval. Ko se je čez dolgo časa polagoma pogrezal v sen, je še mrmral, kar je venomer razmišljal: »Moja mora biti! Ne bo prej mirul!«

S to mislijo je zaspal.

(Dalje prihodnjič.)

ključno na tržiščih v Anversu in Londonu, kjer se vsakega leta proda okrog 343.000 kg tega blaga. Tako se iztrebljajo sloni.

Armada miši na potovanju. V Harbinu v Mandžuriji izhajajoči ruski list poroča o temle doživljaju ameriških lovcev: Več ameriških lovcev se je podalo v zapadne pokrajine vzhodno kitajske železnice, da bi tamkaj prirejali love na tigre. Ne daleč od postaje Archan so zadeli lovci na neizmerne množine miši, ki so bile na potu iz Mongolije v smeri proti Chunganu. Strahotna mišja armada se je gibala na 40 km široki fronti. Bile so nepregledne množine majhnih sivih miši. Kar je prišlo glodalcem na pot, so uničili. Lovcev se je lotil strah in dva dni so tekli, da so ušli iz območja mišje ofenzive.

Neznaten vzrok — ogromen učinek. Precéj velik skobec si je hotel za zajutrek pri Santa Rosa v Kaliforniji privoščiti kuro in se mu je pri tem poslu posebno mudilo. Naglica je bila vzrok, da se je zaletel v električno napeljavo z visoko napetostjo. Srečanje z električnim vodom je plačal ptičji ropar s — smrtjo in priletel na zemljo kot kupček obžganega mesa. Za njim pa so popadale na tla tudi pregorele žice voda. Dotaknile so se slučajno žičnate ograje, s katero je bila zavarovana velika farma. Tok je zletel naprej po ograji in je užgal celo vrsto lesenih stebrov, ki so držali ograjno žico. Tekom pól ure je pogorelo 400 juter za žetev dozorele pšenice. Istočasno se je razširil ogenj na dve sosedni farmi, preko 1600 juter pšeničnega polja in ga upepelil. Plameni so uničili še en celi gozd in 250 gasilec se je komaj posrečilo, da so zajezili širjenje požara in zabranili še nadaljno škodo.

Kdo je zasnoval Hooverjev načrt? Takozvani Hooverjev načrt za enoletni odlog vojnih plačil je v resnici zelo malo Hooverjev. Zamislili so načrt bankirji in finančniki v Čikagu, zbrani pred več tedni v nekem tamkajšnjem hotelu, kjer je bil navzoč tudi senator Watson. Pričeli so nato propagando za načrt na vzhodu in zainteresirali zanj več sto oseb ter ga nato predložili Hooverju, ki se je z nepričakovanim navdušenjem zavzel zanj.

Prerokovanja o bodočnosti. V bodočem razvoju letalstva bodo igrale rakete veliko vlogo, se je izjavil dr. Kipfer, mož, ki je spremljal učenjaka Piccarda na njegovem poletu z balonom v stratosfero. Na ta način, pravi mož, ne bo nič presenetljivega, ako bomo lahko v kratkem napravili polet na luno. Dalje je dr. Kipfer prepričan, da se bodo bodoče vojne vojevale ne na zemlji, marveč 20 milj visoko v zraku in o teh zračnih bitkah ne bo prebivalstvo na zemlji sploh nič vedelo.

Razstava poljedelskih strojev in orodja. Letošnja razstava strojev ob priliki jesenskega ljubljanskega velesjema od 29. avgusta do 9. septembra bo dosedanje še znatno prekosila. Razstavljeni bodo vsakovrstni stroji, od preprostega do najbolj dragega in za vse vrste gospodarstva. Nudena bo velika izbira poljedelskega orodja in strojev za mlekarstvo. Ve-

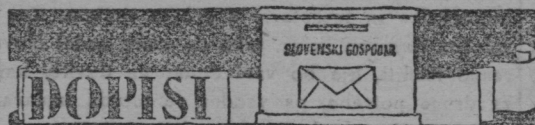

Radenska mineralna voda

ima vsled svoje velike količine natrija to prijetno lastnost, da paralelizira vinsko kislino ter napravi vsako vino prijetno pitno.

čina strojev, ki bodo obsegali približno 2000 m² razstavnega prostora bodo v obratu. Razstave se udeležijo domače tvrdke in one iz inozemstva, zlasti Čehoslovaške, Avstrije, Nemčije, Ogrske, Francije, Amerike, Švedske in Danske. Poljedelske stroje razstavi 25 tvrdk, poljedelsko orodje 18 tvrdk, male bencinske motorje za pogon strojev 3 tvrdke, stroje za mlekarstvo 4 tvrdke. Vsak imetnik velesjemske legitimacije, ki stane Din 30.—, ima pravico do polovične vožnje po železnici. Naročite legitimacije pri razprodajalcih ali direktno pri velesjmskem uradu v Ljubljani. Dopisnica zadostuje. Zamorete pa kupiti tudi navadno vstopnico za enkratni vstop po Din 10.—. Kmetovalce opozarjamo, da bodo razstavljeni na velesjmu najrazličnejši predmeti. Naj omenimo samo še zvonove, gasilsko orodje, jermenarske izdelke, plemensko perutnino, domače zajce itd.

✱

Št. Peter pri Mariboru. V zadnji seji občinskega odbora, ki se je vršila pretečeno nedeljo, se je občinski odbor spomnil tudi 10 letnice vladanja našega kralja. — Duhovne vaje za dekleta so se vršile pred praznikom Marijinega Vnebovzetja. Udeležba je bila vse dni zadovoljiva. Duhovne vaje je vodil č. g. prof. Kovačič iz Celja. — Grozdje že pričenja zoreti. Da nam ga škorci in vrabci preveč ne uničijo, zato se v naših vinskih gorah že oglašajo klopotci, ki s svojim petjem odganjajo nadležne vrabce. Za take pa, ki kradejo, preskrbe vinogradni čuvaji, p. d. otarji, da se malo kateremu zljubi okuševati tuje grozdje. — Zunanost cerkve M. B. na Gorci se popravlja. Popravljen pa bodo tudi orglje, katere so bile pa že res nujno potrebne popravila. S tem bo zadovoljen tudi naš organist. — Za fantovski tabor, ki se vrši v nedeljo, dne 30. avgusta, vlada po župniji veliko zanimanje. Da bi le bilo vreme ugodno, tedaj pa obeta tabor biti res nekaj veličastnega.

Ojstrica nad Dravogradom. Zadnje nedeljo, dne 9. avgusta t. l. smo obhajali tako zvano Ožboltovo nedeljo. Po slovesnem »pranganju« in pridigi ter peti sv. maši »pri Sv. Ožboltu« smo se zbrali pod milim nebom pred Morijevo hišo pod starodavno lipo, kjer nam je g. Zdolšek, kmetijski referent od sreskega načelstva iz Prevalj v poldrugournem prav poljudnem govoru povedal veliko zanimivega o živinoreji in sadjarstvu. Dobro blago pri živini

še vedno gre, dobro živino pa vzredimo s pokladdanjem dobre krme, ki jo dobimo, če si zboljšamo travnike z domačim gnojem ali pa tudi z umetnim. Zbirajte gnojnico v pravilno narejenih gnojničnih jama! Sadjarstvo dvigajmo z nasaditvijo dreves, ki uspevajo v tukajšnjem podnebnju. Za našo okolico toli potrebno drevesnico bo napravil pod vodstvom g. referenta naš gospodar Juvan. — Nazadnje smo sklenili zahtevo, da se naj cena živi živini dvigne. V našem kraju itak nimamo kmet dobiti odkod drugod denarja ko iz lesa in živine, in ravno ti dve reči nimata zdaj nobene cene, tako da res s strahom gledamo v bodočnost, kaj bo, če se to ne zboljša.

Sv. Lovrenc na Pohorju. (Trojni jubilej očeta Ivana Fischingerja.) Dvajsetorica ožjih sorodnikov in prijateljev je pohitela v prijazno Petrejevo hišo, da proslave 77 letnico očeta Petreje, ki gospodari na svojem posestvu že 55 let in baš tako dolgo tudi izvršuje, oziroma nadzoruje čevljarstvo obrt. »Iz malega raste veliko.« Če kje, se je ta prislovica obistinila pri njem. Iz skromnih početkov se je razvil v priljubljenega, povsod spoštovanega občinskega moža, ki si je pridobil zlasti kot poročevalec za ceste nevenljivih zaslug. Da je stal narodnemu pokretu vedno neustrašene na čelu, je povsod znano. Pomagal je pri ustanovitvi Kmečkega bralnega društva in domače posojilnice, kjer je mnogo deloval pri postavitvi krasnega društvenega doma. Njegova hiša je vzgledna tako v narodnem, kakor v krščanskem smislu. Od petero otrok žive še trije, izmed katerih zavzema sin Josip, doktor prava, kot senatni predsednik višjega deželnega sodišča v Ljubljani odlično družabno mesto. Baš ta sin je bil pri narodnem delu očetu krepka pomoč, ker je v narodnem zavodnem trgu že kot gimnazijec ustanovil in vodil dolga leta tamburaški zbor, ki je zvesto podpiral bralno društvo in pridobil mnogo pristašev takratšele vzbujajoči se narodni ideji. To narodno delo se sedaj nadaljuje po nečakih in nečakinjah iz rodbine Ladinek. Duševno in telesno še nenavadno čilemu očetu Petreju kličemo ob njegovem trojnem jubileju tudi mi: Še mnogo, mnogo let!

Ruše. Tukaj sta se poročila dne 12. t. m. gospod Franjo Ferluga, šolski upravitelj pri Mariji Snežni v Slov. gor., in gđc. Vera Bečelova, učiteljica istotam. Poročne obrede je opravil in daroval sv. mašo za novoporočena domači gospod župnik Ferdinand Pšunder. Mlademu paru, ki izhaja iz uglednih rodbin, naše najiskrenejše čestitke!

Marenberg. Tombola in ljudska veselica Krajevnege odbora društva rdečega Križa dne 2. avgusta je kar najlepše uspela. Iz vseh krajev Dravske doline, pa tudi iz Maribora so prihitali gostje, iz domačega okoliša pa je bila zastopana skoro vsaka hiša, taka, da se je nabralo na veseličnem prostoru nad 1200 ljudi. Velika udeležba od vseh strani ter od vseh slojev dokazuje, da je misel društva Rdečega Križa in njegovo človekoljubno delo prodrla v sleherni hišo v okraju. — K toliko lepemu in gmotnemu uspehu je pripomogel v veliki meri zlasti pevski zbor duštva »Maribor«, ki je pod osebnim vodstvom zborovodje g. Gašpariča in sodelovanjem opernega solista g. Neraliča zapel več naših lepih narodnih pesmi, ki so napravile mogočen vtis. — Tombola se je izvršila v največjem redu in v splošno zadovoljstvo. Glavne dobitke so dobili: hčerka sedlarja in posestnika Trauti Haberman, šivalni stroj, pos. Jurij Matjaž možko kolo, gostilničar Anton Böhm plug kultivator, Ferdo Urnaut iz Mute pohoštvo, hčerka Pekarja in posestnika Loti Vrenčur seženj drv in davčni upokojenec Anton Brilej svinjo. Z vse-

stranskim uspehom je društvo vsekakor lahko zadovoljno.

Razbor pri Slovenjgradcu. Tudi pri nas imamo tatvine in vlome. Dne 11. t. m. je bilo vlomljeno pri belem dnevu na Urški gori št. 22 v cerkveno klet. Trije do štirje lopovi so se splazili po strelovodu na podstrešje ter od tam iztrgali več vrat, da so prišli do zlahne kapljice ter do masti, pojedli in odnesli kake 4 kg masti in 20 litrov vina. — Cerkev se je lepo pokrila, za kar je skrbel naš cerkveni ključar Knez Franc in pokazal veliko požrtvovalnost. Bog povrni vsem, ki so pomagali!

Št. Ilj v Slov. gor. Dne 12. avgusta tega leta smo k zadnjemu počitku spremili našega daleč na okoli znanega posestnika in tesarja Matija Rošker-ja. Pokojni je bil vsled njegove delavnosti povsod priljubljen, kar je značil mnogoštevilni pogreb. Č. g. kaplan je ob odprtem grobu v ganljivih besedah omenil, da je pokojni opravljajal svoj težki poklic zvesto in z velikim veseljem ter se tem koristil sebi kakor tudi svojim bližnjim in si s tem pridobil ljubezen. Ni pa pozabil poleg tega skrbeti za svojo dušo, ker se je udeleževal v apostolstvu mož mesečnega obhajila. Opominjal nas je na medsebojno ljubezen. Domači pevski zbor mu je pri hiši žalosti kakor tudi pri odprtem grobu zapel ganljive žalostinke v slovo. Pokojnemu Matiju bodi zemljica lahka! Ženi, otrokom in sorodnikom pa naše sožalje.

Sv. Barbara v Slov. gor. Občinski odbor občine Korena je v svoji seji dne 9. t. m. soglasno imenoval za častnega občana č. g. župnika Josipa Potočnik za njegove zasluge za občino in župnijo. Ob priliki dvajsetletnice mašništva.

Sv. Barbara v Slov. gor. Tukajšnje prostovoljno gasilno društvo priredi na Jernejevo nedeljo dne 30. avgusta t. l. srečolov z bogatimi dobitki v gostilni tovariša Kirbiš. Ker je to mlado društvo potrebno raznega orodja za slučaj nesreče, se prosi cenjeno občinstvo in tovariška društva, da nas posetite.

Sv. Trojica v Slov. gor. V nedeljo 9. avgusta smo ob veliki udeležbi izročili hladni zemlji truplo velike trpinke Marije Irgolič, ki je z Jobovo potrpežljivostjo prenašala svojo hudo bolezen — vodeniko. Bila je skoro dve leti težko bolna in le smrt jo je rešila trpljenja in ji odprla vrata k svojemu Bogu, po katerem si je ves čas tako silno želela. Naj počiva v Bogu njena plemenita, težko preizkušena duša!

Sv. Ana v Slov. gor. Žalostno so peli zvonovi dne 22. julija, ko smo spremljali k večnemu počitku rajno mater Terezijo Jug. Kdo bi nje ne poznal, te dobre blage žene Bučove Treze. Bila je dobro znana po vsej Anovski in še po sosednih župnijah kot dobra krščanska žena. Kako priljubljena je bila, je vsem pričal njen veličasten pogreb, katerega so se udeležili ljudje iz cele Anovske župnije, in obilni venci, kateri so ji bili poklonjeni. Skoraj nobeno oko ni bilo brez solz, ko je govoril pri njenem odprtem grobu v ganljivih besedah domači č. g. župnik in poudaril: Kje bi našel tako srčno ženo. Živela je kakor usmiljena sestra. Bila je v pomoč zlasti ženam-materam in otrokom. Nobena hiša ji ni bila preskromna, nobena noč pretemna, nobena pot ne predolga in ne pretežavna, da bi ona ne bi šla in ne bi pomagala bolnikom, ako so jo klicali.

Št. Janž na Dravskem polju. Katoliško izobraževalno društvo priredi v nedeljo dne 23. t. m. v svrhu Finžgarjeve proslave znano kmečko dramo »Divji lovec.« Ker so vse Finžgarjeve igre, ki so jih pri nas igrali, dobro izpadle, je upati, da bo pri tej igri uspeh še večji, ker se igralci vneto pripravljajo in je zanimanje med ljudstvom zelo veliko. Posebno

so vabljeni naši sosesje, ki se sicer redko po-kažejo v našem domu! Začetek ob 3. uri.

Oslušovci. V četrtek, dne 6. avgusta je zatisnil svoje trudne oči daleč na okrog poznani Tomaž Korpar, posestnik in kovaški mojster v Osluševcih. Ako bi bila božja volja, dosegel bi čez par mescev lepo starost 83 let. Pokojnik je bil znana osebnost v celem okraju, marljivo se je udeleževal v javnem življenju, tako pri občini, kjer je bil dolgo vrsto let odbornik in svetovalec, pri šoli kot šolski ogleda, nadalje je bil član načelstva Skupne obrtne zadruge pri Veliki Nedelji, skoraj štiri desetletja pa član načelstva Ljudske posojilnice v Ormožu; zadnjih 20 let pa kot načelnik istega zavoda. Kot kovaški mojster je izučil nešteto obrtne naraščaja, tako iz domačih krajev kot iz sosedne Hrvatske. Svojtčas je sodeloval pri bivši SLS, bil dober znanec dr. Korošca, prof. Vesenjaka, Žebota in drugih. Običajno je predsedoval vsakemu zborovanju SLS v svojem okolišu ter nastopal tudi kot govornik, za kar je imel kot priprost človek izreden dar. V vsem svojem življenju je bil odločen krščanski mož, naročnik Slovenskega Gospodarja in raznih nabožnih listov, v katerem duhu je tudi svojo številno družino vzgojil. Njegov pogreb je bil prav lep, udeležilo se ga je med drugim celotno načelstvo Ljudske posojilnice v Ormožu in številno ljudstvo. Na njegovem domu se je pokojnika spominjal z izbranimi besedami domačin g. Joško Lah, kateri mu je govoril kot sorodnik, sovaščan ter zastopnik občine in Okrajne posojilnice. Ob grobu se je od svojega prijatelja poslovil domači župnik č. g. Zdravec, kateri je opisal pokojnikovo življensko pot, nečak č. g. župnik Erhatič je enako našteval vrline pokojnika. Blagemu možu bodi domača zemljica lahka.

Velika Nedelja. Na zelo tragičen način je končal svoje življenje vsem starejšim spodnještajerskim kmetom in gospodarjem drobno poznani »Vičanski Škerlec«. V torek zjutraj, 11. t. m., so ga našli domači v njegovi spalnici obešenega. — Tukaj pri nas je letos precej dobra sadna letina. Žalibog, da sadje nima primerne cene, kakor n. pr. lansko lto. Velikokrat so si ljudje sami krivi slabih cen, ker takorekoč naravnost silijo razne prekupčevalce in mešetarje s svojim sadjem. Res je splošna denarna kriza, tako da mora sedaj človek resno misliti, kje bo vzel denar za davke, kajše za druge potrebe, pa vendar se morda izplača s sadjem malo počakati za en dinar ali še mogoče več pri kilogramu. Hodijo pa danes okoli za sadjem taki mešetarji, katerim je poznanje sadja španska vas, kateri gledajo samo na to, kako bi zamogli na tuji račun masno zaslužiti. Ko pogodijo sadje, obljubijo še sicer prav lepo ceno, ko pa je blago na kolodvor postavljeno, se izgovarjajo, da je cena padla in plačajo dosti manj. — Kmetje, ne nasedajte takim ljudem ter sploh ne sklepajte nobenih kupčij brez are in pismene pogodbe.

Buče. Umrila je pri nas in bila slovesno pokopana v nedeljo, 16. avgusta daleč na okrog znana Kladovšekova mama, mati č. g. župnika iz Kamnice pri Mariboru, Franca Božiček. Dosegla je starost 73 let in je obhajala leta 1925. zlato poroko. Veliko let je vrlo in nad vse marljivo gospodinjila na prijaznem in po gostoljubnosti znanem Kladovškovem domu na Jagrovcu. Kot gospodinja je bila skrbna, delavna, darežljiva za reveže, pa je tudi kot mati vzgojila sina duhovnika in dve hčerki, ugledni gospodinj. Drugi sin Joško, ki je bil določen za gospodarja na domu, je izgubil v ruskem ujetništvu. Na Kladovškovim gospodinj hčerka Pepca, blagopokojna se je kmalu po vojni preselila s svojim dobrim in uglednim možem bliže farne cerkve, da si je potlakala s pogostejšimi obiski cerkve, s darovi za cerkvene potrebe in sploh s dobrimi deli pot v večno, srečno večnost. Blagi Kladovškovi mamici ostani med vsemi, ki

PLANINKA-ČAJ-BAHOVEC

s to znamko		s to znamko
Dobi se v lekarnah		Vzemite 2 plom-birani zavoj

Zares preizkuseno učeno sredstvo za čiščenje krvi, želodca, črevesja.

Proizvaja lekarna Bahovec, Ljubljana

so jo poznali, časten ter hvaležen spomin, vsem žalujočim preostalim naše iskreno sožalje!

V Sv. Rupertu nad Laškimi je pri mlatičih nava-da, ki jo imenujejo »klepati metlo«. Mlatiči ene hiše pošljejo sosedovim mlatičem na škeđenj metlo, ki je sestavljena iz toliko cvetnih šopkov, kolikor je tam mlatičev; v šopek je uvezana smodka ali zavitek cigaret; obenem s tako »metlo« se pošlje kolač belega kruha ali potice, in štefan pijača. Taka »metla« se seveda z veseljem sprejme, a pošiljatelj pričakuje, da jim tudi sosedovi enako vrnejo! Doslej bi ne bilo na tej mlatiški navadi, ki obremenjuje le gospodarja, nič hudega; a hudo se začne, ko mlatiči ali iz porednosti in nagajivosti, dandanes tudi iz surovosti pošljejo metlo iz kopriv, ki jo najbolj nagel mlatič nenadoma vrže sosedovim na pod ter jo takoj odkuri, kar ga pete nesejo. Kajti če ga »obdarovani« mlatiči ujamejo, je prinesitelj metle siromak; s slamnatimi povzeli mu zvežejo roke, v katerem mu položijo koprivaste metlo, na hrbtu tako trdno, da si ne more pomagati, ampak mora sramotno odkuriti s svoje metlo. — Minuli teden je tukaj med dvema hišama radi koprivaste metle prišlo vsled lahkomišljenosti na eni strani, vsled surovosti na drugi strani, do krvavega poboja; sedaj zdravnik v Štorah šiva raztrgane prevroče glave, orožniki preiskujejo in zapisujejo, sodnik v Celju pa bo s precej trde metlo v špekamri poučil mlade nagajivce, da je metla določena in namenjena za pometanje smetne pa za človeške butice!

Planina pri Sevnici. V noči na soboto dne 8. avgusta je pri g. Josipu Plementašu, trgovcu na Planini, še dosedaj iz neznanega vzroka začelo goreti na podstrešju. Domačini so takoj prihiteli na pomoč ter pričeli gasiti. Pred vsem moram na tem mestu pohvaliti planinsko gasilno društvo, ki je bilo s svojimi požrtvovalnimi člani in s svojo brizgalno tako na mestu; izkazali so se zelo disciplinirani in s tem pokazali, da se zavedajo svoje važne naloge. Dasiravno so ogenj kmalu pogasili, je škoda precejšnja, ker se je pri razdiranju podstrešnih tal in pri polivanju s vodo pokvarilo mnogo blaga. — Koncem tega meseca bi dovršeno popraviljanje hotela »Pintara«. Opremljen bo s mnogimi modernimi napravami, čimer se bo omogočilo letoviščarjem, kakor tudi drugim tujcem, nuditi poleg lepega kraja samega in nad vse zdravega zraka, še veliko udobnosti.

Obrtniški vestnik.

Odklanjamo ločene zbornice.

V nedeljo dne Bodo v Ptujju rovači štajerski obrtniki o tem, ali so za skupne ali za ločene zbornice. Prav je, ako ob priliki tudi mi povemo svoje nepriestrane stališče o tem vprašanju.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani bo praznovala letos 80 letnico svojega obstoja. Ona spada med največje pridobitve, ki jih je slovensko ljudstvo v preteklosti dobilo. Zbornica je last nas vseh, je torej splošna dobrina, ki se nas vseh tiče. Zato ni samo naša pravica, ampak tudi sveta dolžnost, da se za to inštitucijo zanimamo.

Na najzapadnejšem delu države smo mi Slovenci in radi tega najbolj izpostavljeni močnim gospodarskim konkurentom — Avstriji in Italiji. Že radi tega rabimo tukaj močno skupno zbornico, ki budno pazi na gospodarske interese celote. Del celote — in to važen del — pa je naše obrtništvo. Obrtništvo je imelo lepe čase v preteklosti; val moderne tehnike pa grozi, da ga zlomi, ako se pravočasno ne prilagodi zahtevam novega časa. Ako se hoče obrtništvo ohraniti, potem mora sloneti na dveh temeljnih kamnih in to sta: kvalitetno delo in pravilna zakonodaja. Z dobrim, kvalitetnim izdelkom in se ščiti obrtnik sam, pravilno zakonodaja pa ga ščiti oblast. Močna skupna zbornica bo pa imela na zakonodajo vedno večji vpliv, kot ločena zbornica, ki bo potisnjena na stopnjo filijalke.

Poleg pravilne zakonodaje je treba, kot smo rekli, še kvalitetno obrtniški izdelek. Kajti danes se samo dobro blago more z uspehom prodati. Da bo pa izdelek dober, je treba obrtniku izobrazbe. In naša skupna zbornica se je kot pionir prva v državi tega zavedala, ustanovila je zavod za pospeševanje obrti in v kratki dobi žrtvovala v ta namen okrog 1 milijon dinarjev. Poslala je v inozemstvo nebroj mladih, nadbudnih obrtnikov, da se izučijo v vseh obrtniških strokah, tako da bo naš obrtnik izdeloval blago, ki bo lahko tekmovalo v vsakem pogledu z izdelki najnaprednejših inozemskih obrtnikov. One obrtnike, ki se danes tako zavzemajo za ločene zbornice, pa opozarjamo na sledeče: Edina ločena obrtna zbornica, ki danes obstoja v Jugoslaviji in ki je tem obrtnikom za vzor, nima — čudo — niti urada za pospeševanje obrti. Njeno delo je izdajanje obrtnih listov, a obrtno pospeševanje ji je skoro neznano. Obrtne liste pa mora izdajati slej kot prej državna oblast, kot je to pri nas. Radi tega ne uničujmo tega, kar se je poprej izkazalo za dodro. Mi hočemo močno gospodarsko zbornico, ki bo pazila na pravilno zakonodajo in na obrtniško izobrazbo. In v to smer morajo iti stremljenja obrtnikov in ne za ločene zbornice. Vsak obrtnik, ki je proti šušmarstvu, svak obrtnik, ki je ves vnet za napredek, mora biti za skupne zbornice. Osebnih prepirl med obrtniki ljubljanske zveze obrtnih zadrug, pa naj naše štajerske obrtnike nič ne motijo. Ti prepiri naj ostanejo tam, kjer so nastali, štajerski obrtniki pa bodo pokazali — o tem smo prepričani, da so res stvarni in pravi obrtniki, ki vedo, da je v skupni zbornici njihovo mesto, ker jim to zapoveduje njihova želja po splošnem gospodarskem napredku in jasna zavest, da je treba iti naprej z duhom časa.

ZAHVALA.

Za izplačano milostno podporo po umrli Verilnc Tereziji, izrekamo tem potom društvu

ZADRUŽNA SAMOPOMOČ V MARIBORU.

najtoplejšo zahvalo in priporočam to človekoljubno društvo v takojšnji pristop vsakemu, ako še ni njega član.

Lokavec, dne 10. avgusta 1931.

1247 Jožef in Ana Spindler, l. r.

Dr. Klara Kukovec, se je vrnila s študijskega potovanja ter zopet redno ordinira. Krekova ulica 18. 1245

Podpisana Marija Dovnik, posestnica v Visolah pri Slov. Bistrici, hiš. šte. 62, se moram najtopleje zahvaliti Vzajemni zavarovalnici v Ljubljani, da mi je takoj po požaru cenila škodo po g. Franjo Žebotu iz Maribora in zastopniku v Slov. Bistrici g. Drago Ulaga ter mi zavarovalnino v kratkem času z malim odtegljajem izplačala. Dolžnost me veže, da moram vsakemu Vzajemno zavarovalnico priporočati, ki edina upošteva sedanjo gospodarsko krizo ter pomoga kmetu trpinu, posebno kakar ga obišče nesreča z rdečimi ognjenimi žarki. 1232

Dijaki se sprejmejo v dobro oskrbo in solnčno stanovanje. Splavarska 6, Maribor. 1251

Posestniki pozor! Kupi se vsako množino stajnega kostanjevega lesa, tudi na takšnem terenu, kjer je odvoz nemogoč. Ponudbe pod šifro »Kostanj« na upravo lista. 1252

Poljedelska in gozdarska vzorna razstava v okvirju

Wiener jesenskega velesejma

od 6. do 13. septembra 1931.

Vrtnarska razstava, razstava avstrijskega žita, avstrijski vzorci ječmena. Razstava poljoprivrednih poskusnih zavodov. Razstava reje malih živali. Posebna razstava strojev za mlajenje, strojev za obdelovanje travnikov, strojev za izkopavanje krompirja in repe. Poljedelski stroji in orodje.

Zvezna vinska razstava.

Znaten popust na tu in inozemskih železnicah, na Donavi kakor tudi v zračnem prometu. Nobenega vizuma. S sejmsko izkaznico in potnim listom prost prestop na meji v Avstrijo. — Pojasnila vseh vrst kakor tudi sejmske izkaznice (po Din 50.—) se dobe pri

WIENER MESSE A. G., WIEN VII.

pri avstrijskih zastopnikih v inozemstvu kakor tudi pri častnih zastopnikih Wiener Messe v vseh večjih krajih.

Prodaj hišo ob prometni cesti v dobrodocho gostilno in trgovino, 14 orolov zemlje z gospodarskim poslopjem in izvozno klavnico. Naslov v upravi lista. 1256

Trgovski učenec. Krepkega in zdravega učenca poštenih staršev, ki bi imel veselje do trgovine s špecerijskim blagom sprejemem takoj. Prednost imajo fantje, ki so dovršili 2 razreda meščanske šole ali 2 leti gimnazije, po možnosti, da razumejo tudi nekaj nemščine. Hinko Kreft, trgovina z mešanim blagom, Ptuj. 1255

ZAHVALA.

Po mojem očetu g. Železnik Janez sem dobila od LJUDSKE SAMOPOMOČI V MARIBORU takoj izplačan zavarovalni delež. To društvo priporočam k vstopu vsakomur najtopleje, ker sem se prepričala sama v točnem in sigurnem izplačilu.

1253 Ulaga Alojzija, Laško 81.

GRAZER MESSE

od 29. avg. do 6. sept. 1931.

Razstava rjave živine

od 29. avg. do vključno 1. sept.

Razstava svinj

3. sept. do vključno 6. sept.

Glavno zastopstvo izkaznic, bančna poslovalnica Bezjak, Maribor, Gospodarska ulica. Ako se ima izkaznica in potreben vizum, za potovanje samo potni list. 1179

DENAR

si prihranite, ako kupite sukno za moške obleke, volneno za ženske obleke, platno za vsakovrstno perilo, svilene rute, srajce, ovratnike, kravate, dežnike, nogavice itd.

„PRI SOLNCU“

Celje, Glavni trg 9

Za obilen obisk se priporoča 318

ALOJZ DROFENIK

ZAHVALA.

Za takojšnjo izplačano pripadajočo podporo po smrti mojega moža, izrekam tem potom podpornemu društvu

ZADRUŽNA SAMOPOMOČ V MARIBORU

najtoplejšo zahvalo in priporočam to človekoljubno društvo v takojšnji pristop vsakemu, ako še ni njega član.

Studenci pri Mariboru.

Obman Liza, l. r.
Bistrica pri Limbužu.
1248 Rep Marija, l. r.

Nabavite
Vaše
potrebe
za
zimo
pri

Franc Kolerič, trgovina
Apače

Za našo deco.

Nesrečni kraljevič.

Kraljeviču se je ta kraj studil. Zato je takoj šel z norcem naprej do bistre reke.

Kmalu sta pršla v lepo vas s starinskimi mostovi. Okoli nje so bili krasni griči.

Ta kraj je kraljeviču zelo ugajal. Pristopil je k lepo oblečeni deklici.

»Tu žive ljudje iz Lopovščine«, je rekla. — »Vsi so bolni od utrudljivega mestnega življenja. Kraj je diven. Ali vsi ti, ki prihajajo sem iz mesta Lopovščine, kjer so si nagrabilo toliko denarja, niti malo ne čutijo lepote tega krasnega kraja.«

»Pojdiva od tod!« je rekel užaloščeno kraljevič.

Norec je še zbijal šale, češ, da na nebu sijje vedno isto solnce.

»E, moja lepa kraljevina!« je vzkliknil kraljevič. »Nikoli več ne bom srečen. Bolje bi bilo, da sem ostal v dvoru in da nisem zvedel za tako žalostne resnice. Nikoli bi ne bil verjel, da je svet tako nepopolen. Kaj zdaj?«

Povsod je bilo isto. V enem kraju je manjkalo to, v drugem ono. Nazadnje sta pripotovala do vasi, po imenu Veselo delo. Tu sta bila iznenadena in očarana.

Kraljevič je ostal z norcem tu celo leto, ker se ni mogel ločiti od dobrih ljudi. Pa zgodilo se je še nekaj. Vzljubil je tu deklico, s katero je bil sekal trstenike na bregu bistrega potočka in pletel košare. Sklenil je, da se ne bo več povrnil na dvor, ampak da jo oženi in da se tu nastani. Norec je napravil isto in dokler sta ženi tkali platno, sta moža delala na polju.

Kraljevič še sedaj upa, da bodo začeli vsi njegovi podaniki živeti po vzgledu kmetov iz Veseloga dola, ker niso imeli nikjer tako lepega sira, nikjer niso imeli otroci tako lepih in veselih ličec, nikjer ni bil kruh tako lep in okrogel kakor tu. Žene so prepevale od jutra do večera, ker so bili vsi moški tu kralji in vse žene kraljice.

Konec.

V deželi lenobe.

Poletni solčni žarki so že davno prodrli v Mirkovo sobo. Ptice so zapustile svoja gnezda, da si poiščejo hrane. Čebele so letale pred oknom, iščoč cvetja. Samo Mirko je še vedno spal.

»Mirko, mali lenuh!« je zaklicala mati z vrta. Mirko je dvignil svojo leno glavo, pa jo je takoj zopet spustil na mehko blazinicico.

Nazadnje je vstal, ker je sam uvidel, da je že preveč pozno. Oblekel se je in šel doli. Tam je prosil mater za kolač, ter, ne da bi jo pogledal, odšel v gozdlič na izprehod. Za šolo je bilo prepozno, ker se je bil pouk začel že pred eno uro.

Dospel je v svoj najljubši kotiček, na svežo, zelno trato krog potoka. Legel je na hrbet, uprl oči v nebo ter se smejal svojim tovarišem, ki so sedeli v šoli.

Naenkrat je začul rahlo šuškanje v travi za seboj. Obrnil se je ter videl jako čudnega človeka. Človeka v zeleni suknjici s križajočimi se rumenimi lisami. Na suknjici so bili naši gumbi brez vsakega reda, eden tu, drugi tam, ali ne v skladu z gumbnicami. Imel je umazan obraz, lasje so mu bili razkuštrani. Videlo se je, da dvigne jedva noge, tako len je bil.

»Kdo si ti?« je vprašal Mirko, obrnivši se nazaj.

»Jaz sem princ Lenivec iz dežele Lenobe,« je odgovoril.

»Oh!« je vzkliknil Mirko.

»Bi li tudi ti rad tam živel? Ne bo ti treba hoditi v šolo, niti si čistiti obleke. Tudi slušati ti ne bo teba nikogar.«

Mirku je to ugajalo.

»Torej pojdiva,« je rekel princ. In šla sta.

Pa ta človek je tako leno vlačil noge za seboj, da se je zdeto, kakor da bi se sploh ne premikal.

»Ali ne morete malo brže stopati?« je vprašal deček.

»Hitreje?« se je zasmel princ. »Če bi naju videli v naši deželi, da hodiva hitreje, bi rekli, da sva kaj ukradla. Če hodim brže, bi mogel pasti in si portrgati gumbe. Da bi si pa potem prišil druge, zato bi moral imeti leto dni časa.«

»Tako je,« je potrdil Mirko, trudeč se, da bi bil potrpežljiv.

Nazadnje sta prispela do pečine. Nad nizkimi vrati je stalo: »Vhod v deželo lenobe.« Še nekaj je čital Mirko, da namreč vsakogar, ki kaj dela, ubijejo.

»Kar se tega tiče,« je pomislil Mirko, »ni mi skrb, da bi me ubili.«

(Konec prih.)

Letoviščar. »Ali bi mi hoteli povedati, kako se napravijo mreže za ribji lov?« Star ribič: »Zakaj pa ne! Napravite precejšnje število lukenj, ter jih zvežite skupaj z vrvičco.«

Zlobna občina. Občina Bereg na Ogrskem je postavila velik lesen križ in zapisala nanj v ogrskem jeziku, da bi svet vedel, kdo je postavil križ: »Naš Gospod Jezus Kristus je bil na križ pribit — ob stroških občine beřeške 8. maja 1877.«

Je bolj imenitno. Dekla pride v trgovino in zahteva za svojo gospo za dva dinarja znamk. »Kakšne pa želite?« vpraša trgovec, »po 50 para ali take po 1 dinar?« »Tega mi gospa sicer ni povedala,« odgovori dekla, »vendar mi dajte take po en dinar, ker naša gospa ne kupuje blaga, ki je po ceni.«

Izrael žaluj! O slavnem dunajskem vseučiliškem profesorju dr. Hyrthu se pripoveduje tole: Oglasi se židovski kandidat po imenu Jeruzalem k zadnji strogi preizkušnji. Mnogo tovarišev židov ga je spremljalo na vseučilišče ter v živahnem pogovoru čakalo zunaj na hodniku pred dvorano, da bi potem čestitali novopečenemu doktorju. A Jeruzalem je znal premalol! Ko je Hyrth to videl, je odprl vrata ter zaklical iz sobe: »Izrael žaluj; Jeruzalem je padel!«

Kopališčni sluga je nekega dečka potegnil iz vode, nakar se mu je ta zahvalil tako-le: »O, kako sem vesel, da ste mi rešili življenje. Le pomislite, kakšne reči bi pri nas doma uganjali z menoj, če bi bil utonil.«

Že naprej odslužil. Sodnik: »V imenu Njegovega Veličanstva ... vi ste torej oproščeni!« Obtoženec: »Toda bil sem pet mesecev v preiskovalnem zaporu!« Sodnik: »Hm, ne morem pomagati!« Obtoženec: »Prosim, gospod sodnik ... ali smem na ta račun kaj malega ukrasti?«

Ljubljanski velesojm

»Ljubljana v jeseni« — »Kraljev teden«

29. VIII. — 9. IX. 1931

Posebne razstave: Tujski promet, razstava slovenskih mest. Kmetijstvo (mlekarstvo in sirarstvo, jajca, čebelarstvo, vinarstvo, zelenjadarstvo, perutnina, kunci, kmetijski stroji). Higijena. Novodobno gospodinjstvo. Pohištvo — stanovanjska in hotelska oprema. Industrijski in obrtni oddelek.

Za časa velesojma velike slavnosti.

»KRALJEV TEDEN«.

(Operne in dramske razstave na prostem, glasbeni festival itd.)

Legitimacije po Din 30.— prodaja denarnih zavodi, železniške postaje, trgovske organizacije, biljetarna »Putnika«, velesojmski urad.

50 popust na železnicah.

Razstavišče obsega 40.000 kvadratnih metrov, 10 razstavnih zgradb.

Stanovanja preskrbljena.

Fran Strupi, Celje

Vam priporoča svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetiljk, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd. — Prezema vsakoršna steklarska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba. 2

Na drobno!

Na debelo!

Dijaki se sprejmejo na hrano. Sprejme se tudi živež kot plača. Tereza Rebol, Vodnikov trg 3, b. 1249

Dva mizarška pomočnika sprejme Zavernik, Sv. Marjeta ob Pesnici. Samo osebno predstaviti. 1250

Boljša služkinja za vse, katera ume nekaj kuhati ter vsa druga hišna dela snažno opravljati, se sprejme na deželo k dvema osebam srednje starosti. Prednost imajo dotične, ktere so že služile v boljši hiši. Plača po dogovoru. Pismene ponudbe na poštni predal št. 9, Ormož. 1243

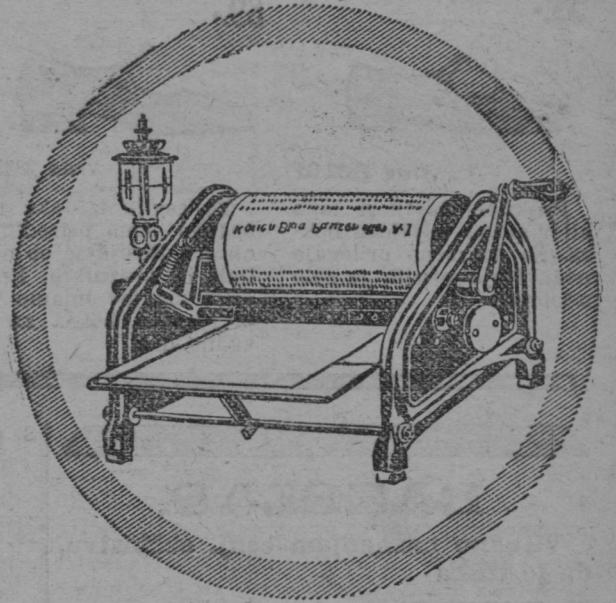
Kočije, polpokrito, prostorno, z lahkim tečajem, najboljših oljnatih osi, se zelo poceni prodajo. Pojasnila daje A. Sušnik, Ljubljana, Zaloška cesta 21. 1241

V bližini Maribora malo posestvo na prodaj pod zelo ugodnimi pogoji. Naslov pri upravi lista. 1244

Pridna služkinja z dežele, vajena vsakega dela se sprejme. Vprašati: Grajski trg št. 2, Maribor. 1243

500 dinarjev tedensko plačamo vzgovornim osebam s številnimi poznanstvi. — Perssons, Ljubljana, poštni predal 307. Znamko za odgovor. 1242

ORMIG

aparāt za razmneževanje brez matic in barve, vsak rokopis, strojepis, črtež, slike v štirih barvah na enkrat.

Važno za vse velike občine, pisarne za veletrgovine in podjetja, za denarne zavode, za društva itd. itd.

Zahtevajte ponudbo in brezplačno neobvezno predvajanje aparata! — Pišite na

TISKARNO SV. CIRILA V MARIBORU.

Ivan Kacin, tovarna harmonijev in cerkvenih orgel v Ljubljani, Tabor 6, sprejema popravila cerkvenih orgel in uglašanje po ugodnih cenah. Harmonije izdeluje od 2500 Din naprej. Petletna garancija. Zahtevajte cenike. Oddaja tudi na obroke! 1156

Večje posestvo z vsemi pritliklinami na prodaj pod zelo ugodnimi pogoji. Naslov v upravi lista. 1245

Denar naložite najboljše in najvarnejše pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

F. Z. Z. D. Z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62.000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premoženjem in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev. 1

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Obutev za šolo.

Rata

59.-

Vrsta 2852-05

Praktični čevlji iz laka ali rjavega telečjega boksa. Se dovršeno prilagajajo nogi. Hoja v njih je zelo udobna.

89.-

Vrsta 2842-04

Te čevlje iz laka in s špango smo priredili za otroke. Nosijo se ob nedeljah in praznikih. Enake vrste čevljev imamo tudi iz rjavega boksa za navadne dni.

129.-

Vrsta 3922-00

Športni čelji za otroke. Pripravili smo jih iz rjavega boksa z okrašenim jezikom. Močan podplat jamči, da bodo čevlji dolgo zdržali.

169.-

Vrsta 1834-22

Čevlji iz laka in boksa za učence. Polušpičasta oblika daje čevljem izrazito eleganco. So prav zelo udobni in praktični.

89.-

Vrsta 3762-22

Te smo priredili za zelo živahne dečke. Proizvajamo jih iz mastnega kravjega usnja. Imamo jih pa tudi iz mehkega usnja. Praktični čevlji za vsak štrapac. 1284

RAZGLAS.

Vljudno raznanjam cenj. občinstvu, da je trdka

V. BADL, trgovina z usnjem na glavnem trgu v Mariboru, opustila svojo trgovino ter sem prevzel celokupno zalogo sestavljeno iz raznega usnja, jermencov znamke »Flesch« ter sedlarske in čevljaske potrebščine, katere predajam po zelo nizki ceni.

Obenem dajem na znanje cenj. občinstvu, da sem tudi prevzel vso surovino, katero so cenj. odjemalci dali o opravo (strojenje) in katero se tudi pri meni dobi.

Zagotavljam, da bodem isto vsekar, kateri še do danes moje trgovine ni obiskal, najsolidnejše postregel.

Priporočam se z velespoštovanjem

VACLAV VOŠINEK, MARIBOR
TRGOVINA Z USNJEM IN IZDELOVANJE
GORNJIH DEL ČEVLJEV
Koroška cesta 13. 1233

S prvim novembrom sprejem viničarja in hlapca, služkinjo pa takoj. Vladimir Vošnjak, Ptuj, Mestni vrh. 1239

Išče se za 15. marc 1932 zakupec ali majer z lastno živino in orodjem — vozovi itd. On se rabi za prevoz plohov in lesa, proti posebnemu plačilu. Naslov v upravi. 1228

Krajevni prodajalci za prodajo vsakovrstnega blaga se iščejo. Blago dajemo na kredit. Potrebna garancija 10.000 Din. Vsaki posestnik lahko postane trgovec. Ponudbe: Maribor, poštni predal št. 4. 1230

Lepo kmečko posestvo, 10 oralov, s travniki in gozdovi, hiša sredi vasi Rače ob glavni cesti. Električna razsvetljava, se takoj prodaja za 100.000 Din. Plačait treba polovico. Pojasnila daje Franc Koban, kamnosek, Rače. 1231

Učenec z dobro šolsko naobrazbo, ki bi lahko stanoval pri starših ali sorodnikih, se takoj sprejme. Trgovski dom Strmecki, Celje. 1235

Mlinar samski z večletno prakso išče mesto mlinarja. Vzamen tudi mlin v najem. Ponudbe poslati: Strajnshek Franc, Morje, p. Fram pri Mariboru. 1236

Vzajemna zavarov. v Ljubljani

tem potom javlja, da je poverila vodstvo svoje podružnice v Celju gospodu

Alojziju Mihelčič-u

županu celjske okolice in posestniku.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Podpisani sem prevzel vodstvo podružnice Vzajemne zavarovalnice v Celju ter se priporočam cenj. občinstvu.

MIHELČIČ ALOJZIJ

župan celjske okolice in posestnik.

1287

Sadjerejci, vinogradniki! Ne odlagajte z nabavo prvovrstnih patentnih sadnih in grozd nih mlinov, katere naročate edino pri prvi strojni delavnici Matija Kozine v Seynici ob Savi. 1068

Kovaški vajenec se išče. Hrana in stanovanje v hiši. Anton Grudnik, Šoštanj. 1238

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri Ljudski posojilnici v Celju

registrovani zadrugi z neomejeno zavezo
v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog znaša nad Din 100.000.000.—. Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zaslavo pod najugodnejšimi pogoji.

Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem.

Rentni davek plačuje posojilnica iz svojega in ga ne odteguje vlagateljem.

192